

Βρυξέλλες, 12.9.2018
COM(2018) 640 final

2018/0331 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο

*Συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη σύνοδο των ηγετών,
της 19ης-20ής Σεπτεμβρίου 2018, στο Σάλτσμπουργκ*

{SEC(2018) 397 final} - {SWD(2018) 408 final} - {SWD(2018) 409 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η πανταχού παρουσία του διαδικτύου δίνει τη δυνατότητα στους χρήστες του να επικοινωνούν, να εργάζονται, να κοινωνικοποιούνται, να δημιουργούν, να αποκτούν και να ανταλλάσσουν πληροφορίες και περιεχόμενο με εκατοντάδες εκατομμύρια άτομα σε ολόκληρο τον πλανήτη. Οι διαδικτυακές πλατφόρμες παράγουν σημαντικά οφέλη για την οικονομική και την κοινωνική ευημερία των χρηστών σε όλη την Ένωση και πέρα από αυτήν. Ωστόσο, η δυνατότητα απεύθυνσης σε ένα τόσο ευρύ κοινό με ελάχιστο κόστος ελκύει επίσης εγκληματίες που επιδιώκουν την κατάχρηση του διαδικτύου για παράνομους σκοπούς. Οι πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις στην επικράτεια της ΕΕ απέδειξαν πως οι τρομοκράτες προβαίνουν σε κατάχρηση του διαδικτύου για να προσεγγίζουν και να στρατολογούν υποστηρικτές, να προετοιμάζουν και να διευκολύνουν τρομοκρατικές δραστηριότητες, να εξυμνούν τις φρικαλεότητές τους, να παρακινούν και άλλους να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους και να καλλιεργούν τον φόβο στο ευρύ κοινό.

Τρομοκρατικό περιεχόμενο που κοινοποιείται στο διαδίκτυο για τους σκοπούς αυτούς διαδίδεται μέσω παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας που επιτρέπουν την ανάρτηση περιεχομένου τρίτων. Όπως αποδείχθηκε σε αρκετές πρόσφατες τρομοκρατικές επιθέσεις εντός της Ευρώπης, το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ριζοσπαστικοποίηση και την υποκίνηση επιθέσεων από τους αποκαλούμενους «μοναχικούς λύκους». Το εν λόγω περιεχόμενο, πέρα από τις εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις που επιφέρει στους πολίτες και την κοινωνία εν γένει, μειώνει επίσης την εμπιστοσύνη των χρηστών στο διαδίκτυο και επηρεάζει τα επιχειρηματικά μοντέλα και τη φήμη των θυγόμενων εταιρειών. Οι τρομοκράτες έχουν καταχραστεί όχι μόνο μεγάλες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, αλλά ολοένα και συχνότερα μικρότερους παρόχους διαφορετικών τύπων υπηρεσιών φιλοξενίας παγκοσμίως. Η κατάχρηση του διαδικτύου υπογραμμίζει τόσο την ιδιαίτερη ευθύνη έναντι της κοινωνίας που φέρουν οι διαδικτυακές πλατφόρμες να προστατεύουν τους χρήστες τους από την έκθεση σε τρομοκρατικό περιεχόμενο, όσο και τους σοβαρούς κινδύνους για την ασφάλεια που συνεπάγεται το εν λόγω περιεχόμενο για την κοινωνία εν γένει.

Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας, ανταποκρινόμενοι στις εκκλήσεις των δημόσιων αρχών, έχουν θέσει σε εφαρμογή ορισμένα μέτρα για να καταπολεμήσουν το τρομοκρατικό περιεχόμενο στις υπηρεσίες τους. Έχει σημειωθεί πρόοδος χάρη σε εθελοντικά πλαίσια και σε εταιρικές σχέσεις, όπως, μεταξύ άλλων, το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο που δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο του 2015 στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού θεματολογίου για την ασφάλεια. Το φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο προωθεί την εθελοντική συνεργασία κρατών μελών και παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, καθώς και δράσεις που στόχο έχουν να περιοριστεί η προσβασιμότητα σε τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο και να ενισχυθεί ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών, ώστε να αυξηθούν τα αποτελεσματικά εναλλακτικά αφηγήματα στο διαδίκτυο. Οι προσπάθειες αυτές συμβάλλουν στα εξής: αυξημένη συνεργασία, βελτίωση της αντίδρασης των εταιρειών σε αναφορές που υποβάλλονται από εθνικές αρχές και από τη μονάδα της Ευρώπης για την αναφορά διαδικτυακού περιεχομένου, εξάπλωση εθελοντικών προληπτικών μέτρων για βελτιωμένο αυτοματοποιημένο εντοπισμό τρομοκρατικού περιεχομένου, αύξηση της συνεργασίας μεταξύ του κλάδου — συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της «βάσης δεδομένων ψηφιακών αποτυπωμάτων περιεχομένου» για την πρόληψη της ανάρτησης γνωστού τρομοκρατικού περιεχομένου σε συνδεδεμένες πλατφόρμες— καθώς και αυξημένη διαφάνεια των προσπαθειών. Η

συνεργασία στο πλαίσιο του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο θα πρέπει να συνεχιστεί στο μέλλον, ωστόσο, οι εθελοντικές ρυθμίσεις έχουν αποδεδειγμένα και αυτές περιορισμούς. Πρώτον, δεν συμμετέχουν στο φόρουμ όλοι οι επηρεαζόμενοι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας και, δεύτερον, η κλίμακα και ο ρυθμός με τον οποίο σημειώνεται πρόοδος μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας συνολικά δεν επαρκεί για να αντιμετωπιστεί δεόντως το πρόβλημα.

Δεδομένων των προαναφερόμενων περιορισμών, καθίσταται σαφής η ανάγκη να αναληφθεί ενισχυμένη δράση από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Την 1η Μαρτίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο, με βάση την ανακοίνωση που είχε εκδώσει η Επιτροπή τον Σεπτέμβριο¹ και τις προσπάθειες που καταβάλλονται στο πλαίσιο του φόρουμ της ΕΕ για το διαδίκτυο. Η σύσταση περιέχει ειδικό κεφάλαιο στο οποίο καθορίζονται ορισμένα μέτρα για την αποτελεσματική καταπολέμηση της ανάρτησης και κοινοποίησης τρομοκρατικής προπαγάνδας στο διαδίκτυο, όπως, για παράδειγμα, βελτιώσεις της διαδικασίας υποβολής αναφορών, περισσότερο προληπτικός εντοπισμός, αποτελεσματική αφαίρεση και επαρκείς διασφαλίσεις για την ακριβή αξιολόγηση τρομοκρατικού περιεχομένου.²

Η ανάγκη ενίσχυσης της δράσης που αφορά το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο διατυπώνεται επίσης σε εκκλήσεις των κρατών μελών της ΕΕ, ορισμένα εκ των οποίων έχουν ήδη θεσπίσει νομοθεσία ή έχουν ανακοινώσει σχέδια επί του θέματος. Έπειτα από μια σειρά τρομοκρατικών επιθέσεων στην ΕΕ και δεδομένου ότι το τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο εξακολουθεί να είναι εύκολα προσβάσιμο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του της 22ας-23ης Ιουνίου 2017, ζήτησε από τις εταιρείες του κλάδου «να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες και εργαλεία για τη βελτίωση της αυτόματης ανίχνευσης και της αφαίρεσης περιεχομένου που υποκινεί τρομοκρατικές πράξεις». Συμπληρωματικά και εφόσον απαιτείται θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα νομοθετικά μέτρα σε επίπεδο ΕΕ». Στις 28 Ιουνίου 2018 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικρότησε «την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη βελτίωση του εντοπισμού και της απομάκρυνσης περιεχομένου που υποδαυλίζει το μίσος και υποκινεί στη διάπραξη τρομοκρατικών πράξεων». Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 15ης Ιουνίου 2017 σχετικά με τις επιγραμμικές πλατφόρμες και την ψηφιακή ενιαία αγορά, κάλεσε τις πλατφόρμες «να ενισχύσουν τα μέτρα κατά του παράνομου και επιβλαβούς επιγραμμικού περιεχομένου» και ζήτησε από την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και ανταποκρινόμενη στις εκκλήσεις των κρατών μελών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η παρούσα Επιτροπή επιδιώκει να θεσπίσει σαφές και εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο για την πρόληψη της κατάχρησης υπηρεσιών φιλοξενίας με σκοπό τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, ώστε να εξασφαλίζονται η εύρυθμη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και, ταυτόχρονα, η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια. Στόχος του παρόντος κανονισμού είναι να αποσαφηνιστεί η ευθύνη που φέρουν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα, εύλογα και αναλογικά μέτρα που απαιτούνται ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια των υπηρεσιών τους, καθώς και να εντοπίζεται και να αφαιρείται γρήγορα και αποτελεσματικά τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο, λαμβανομένης υπόψη της

¹ Ανακοίνωση (COM(2017) 555 final) για την αντιμετώπιση του παράνομου επιγραμμικού περιεχομένου.

² Σύσταση (C(2018) 1177 final), της 1ης Μαρτίου 2018, σχετικά με μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

θεμελιώδους σημασίας της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης σε μια ανοικτή και δημοκρατική κοινωνία. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός θεσπίζει ορισμένες απαραίτητες διασφαλίσεις προς εξασφάλιση της πλήρους τήρησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης σε μια δημοκρατική κοινωνία, καθώς και διαδικασίες προσφυγής οι οποίες εξασφαλίζουν το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 της ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Με την επιβολή μιας δέσμης καθηκόντων μέριμνας στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, στα οποία περιλαμβάνονται ορισμένοι ειδικοί κανόνες και ορισμένες ειδικές υποχρεώσεις, καθώς και την επιβολή υποχρεώσεων στα κράτη μέλη, η πρόταση στοχεύει να αυξήσει την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων μέτρων εντοπισμού, αναγνώρισης και αφαίρεσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, χωρίς να παραβιάζονται θεμελιώδη δικαιώματα, όπως η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης. Αυτό το εναρμονισμένο νομικό πλαίσιο θα διευκολύνει την παροχή επιγραμμικών υπηρεσιών σε ολόκληρη την ψηφιακή ενιαία αγορά, θα εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για όλους τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και θα παρέχει ένα σταθερό νομικό πλαίσιο για τον εντοπισμό και την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου συνοδευόμενο από κατάλληλες διασφαλίσεις για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, οι υποχρεώσεις διαφάνειας θα αυξήσουν την εμπιστοσύνη των πολιτών, ιδίως δε των χρηστών του διαδικτύου, και θα βελτιώσει την λογοδοσία και τη διαφάνεια των δραστηριοτήτων των εταιρειών, μεταξύ άλλων, ως προς τις δημόσιες αρχές. Η πρόταση θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις σύστασης μηχανισμών προσφυγής και υποβολής καταγγελιών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι χρήστες μπορούν να αμφισβητούν την αφαίρεση του περιεχομένου τους. Οι υποχρεώσεις των κρατών μελών θα συμβάλλουν στους εν λόγω στόχους και θα βελτιώσουν την ικανότητα των αρμόδιων αρχών να προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο και του εγκλήματος. Όταν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δεν συμμορφώνονται με τον κανονισμό, τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν κυρώσεις.

1.2. Συνέπεια με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ στον τομέα πολιτικής

Η παρούσα πρόταση συνάδει με το κεκτημένο που αφορά την ψηφιακή ενιαία αγορά, ιδίως την οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Συγκεκριμένα, τυχόν μέτρα που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας προς συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προληπτικών μέτρων, δεν θα πρέπει καθαυτά να επιφέρουν στον συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσίας απώλεια του ευεργετήματος της απαλλαγής από την ευθύνη που προβλέπεται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στο άρθρο 14 της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Απόφαση των εθνικών αρχών να επιβάλουν αναλογικά και συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα δεν θα πρέπει, καταρχήν, να οδηγεί σε επιβολή γενικής υποχρέωσης ελέγχου, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ προς τα κράτη μέλη. Ωστόσο, δεδομένων των ιδιαίτερα σοβαρών κινδύνων που συνδέονται με τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου, οι αποφάσεις που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού επιτρέπεται κατ' εξαίρεση να παρεκκλίνουν από την εν λόγω αρχή βάσει πλαισίου της ΕΕ. Πριν από την έκδοση σχετικών αποφάσεων, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξισορροπεί δεόντως τις ανάγκες δημόσιας ασφάλειας, τα θιγόμενα συμφέροντα και τα θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως, μεταξύ άλλων, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής. Στα καθήκοντα μέριμνας των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να συνυπολογίζεται και να τηρείται η προαναφερόμενη ισορροπία η οποία διατυπώνεται στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο.

Η πρόταση επίσης συνάδει και εναρμονίζεται στενά με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οποία έχει ως στόχο να εναρμονιστούν οι νομοθεσίες των κρατών μελών που ποινικοποιούν τα τρομοκρατικά εγκλήματα. Σύμφωνα με το άρθρο 21 της οδηγίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τα κράτη μέλη απαιτείται να προβαίνουν στις αναγκαίες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίζεται η άμεση αφαίρεση επιγραμμικού περιεχομένου μόνο όταν αυτό αποτελεί δημόσια υποκίνηση, ενώ η επιλογή των μέτρων επαφίεται στα κράτη μέλη. Ο παρών κανονισμός, λόγω του προληπτικού χαρακτήρα του, καλύπτει όχι μόνο το περιεχόμενο που υποκινεί την τρομοκρατία αλλά και το υλικό στρατολόγησης ή εκπαίδευσης, συνυπολογίζοντας και άλλα εγκλήματα που σχετίζονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες, τα οποία καλύπτονται επίσης από την οδηγία (ΕΕ) 2017/541. Ο παρών κανονισμός επιβάλλει άμεσα καθήκοντα μέριμνας σε παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας για την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου και εναρμονίζει τις διαδικασίες έκδοσης εντολών αφαίρεσης με στόχο τη μείωση της προσβασιμότητας σε τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο.

Ο κανονισμός συμπληρώνει τους κανόνες που θα θεσπιστούν στη μελλοντική οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, εφόσον το προσωπικό και το υλικό πεδίο εφαρμογής του είναι ευρύτερα. Ο κανονισμός δεν καλύπτει μόνο τις πλατφόρμες ανταλλαγής βίντεο αλλά όλα τα διαφορετικά είδη παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας. Επίσης, δεν καλύπτει μόνο τα βίντεο αλλά επίσης εικόνες και κείμενο. Επιπλέον, ο παρών κανονισμός υπερβαίνει τα όρια της οδηγίας όσον αφορά τις ουσιαστικές διατάξεις, καθώς εναρμονίζει τους κανόνες υποβολής αιτημάτων αφαίρεσης τρομοκρατικού περιεχομένου καθώς και τα προληπτικά μέτρα.

Ο προτεινόμενος κανονισμός αξιοποιεί τη σύσταση της Επιτροπής³ για το παράνομο περιεχόμενο του Μαρτίου του 2018. Η σύσταση εξακολουθεί να ισχύει και όσοι παράγοντες μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της προσβασιμότητας σε παράνομο περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένου του τρομοκρατικού περιεχομένου, θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εναρμονίζουν τις προσπάθειές τους με τα μέτρα που καθορίζονται στη σύσταση.

1.3. Περίληψη του προτεινόμενου κανονισμού

Στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της πρότασης περιλαμβάνονται οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εντός της Ένωσης, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης ή το μέγεθός τους. Με την προτεινόμενη νομική πράξη θεσπίζονται ορισμένα μέτρα για την πρόληψη της κατάχρησης υπηρεσιών φιλοξενίας με σκοπό τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, ώστε να εξασφαλίζονται η εύρυθμη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και, ταυτόχρονα, η εμπιστοσύνη και η ασφάλεια. Ο ορισμός του παράνομου τρομοκρατικού περιεχομένου είναι σύμφωνος με τον ορισμό των τρομοκρατικών εγκλημάτων ο οποίος προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/541. Με τον εν λόγω όρο λοιπόν νοούνται οι πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για να υποκινούν και να εξυμνούν την τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, να ενθαρρύνουν τη συμβολή στην τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων και την παροχή οδηγιών για την τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, καθώς και να προωθούν τη συμμετοχή σε τρομοκρατικές ομάδες.

Για να διασφαλίζεται η αφαίρεση παράνομου τρομοκρατικού περιεχομένου, ο κανονισμός θεσπίζει τη διαταγή αφαίρεσης η οποία μπορεί να εκδίδεται ως διοικητική ή δικαστική απόφαση από αρμόδια αρχή σε κράτος μέλος. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας υποχρεούται να αφαιρεί το περιεχόμενο ή να απενεργοποιεί την

³ Σύσταση (C(2018) 1177 final), της 1ης Μαρτίου 2018, σχετικά με μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο.

πρόσβαση σε αυτό. Επιπλέον, ο κανονισμός εναρμονίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για τις αναφορές που υποβάλλουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τα αρμόδια όργανα της Ένωσης (όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή) σε παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, οι οποίες θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς τους οικείους όρους και τις οικείες προϋποθέσεις. Τέλος, με τον κανονισμό οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας απαιτείται, κατά περίπτωση, να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα αναλογικά προς το επίπεδο κινδύνου και να αφαιρούν τρομοκρατικό υλικό από τις υπηρεσίες τους, μεταξύ άλλων, με την ανάπτυξη αυτοματοποιημένων εργαλείων εντοπισμού.

Τα μέτρα που προορίζονται για τη μείωση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο συνοδεύονται από ορισμένες βασικές διασφαλίσεις για να εξασφαλίζεται η πλήρης προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Στο πλαίσιο μέτρων για την προστασία μη τρομοκρατικού περιεχομένου από τυχόν εσφαλμένη αφαίρεση, η πρόταση θεσπίζει υποχρεώσεις σύστασης μηχανισμών προσφυγής και υποβολής καταγγελιών, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι χρήστες μπορούν να αμφισβητούν την αφαίρεση του περιεχομένου τους. Επιπλέον, ο κανονισμός θεσπίζει υποχρεώσεις διαφάνειας για τα μέτρα που λαμβάνονται κατά τρομοκρατικού περιεχομένου από παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, εξασφαλίζοντας, ως εκ τούτου, την λογοδοσία ως προς τους χρήστες, τους πολίτες και τις δημόσιες αρχές.

Ο κανονισμός υποχρεώνει επίσης τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές τους να διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες για να παρεμβαίνουν κατά του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Επιπλέον, τα κράτη μέλη οφείλουν να αλληλοενημερώνονται, να συνεργάζονται και να αξιοποιούν τους διαύλους που έχουν συσταθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προκειμένου να εξασφαλίζεται ο συντονισμός όσον αφορά τις εντολές αφαίρεσης και τις αναφορές. Στον κανονισμό προβλέπονται επίσης υποχρεώσεις των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, ώστε αυτοί να υποβάλλουν λεπτομερέστερες εκθέσεις σχετικά με τα λαμβανόμενα μέτρα και να ενημερώνουν τις αρχές επιβολής του νόμου όταν εντοπίζουν περιεχόμενο που συνιστά απειλή για τη ζωή ή την ασφάλεια. Τέλος, επιβάλλεται στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας η υποχρέωση να διατηρούν το περιεχόμενο που αφαιρούν, η οποία λειτουργεί ως διασφάλιση έναντι εσφαλμένης αφαίρεσης και εξασφαλίζει ότι δεν θα απολεσθούν πιθανά αποδεικτικά στοιχεία για τους σκοπούς της πρόληψης, του εντοπισμού, της διερεύνησης και της δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Νομική βάση

Η νομική βάση είναι το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο προβλέπει την έκδοση μέτρων που έχουν ως αντικείμενο τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Το άρθρο 114 αποτελεί την κατάλληλη νομική βάση για να εναρμονιστούν οι όροι υπό τους οποίους οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες στην ψηφιακή ενιαία αγορά, και για να αντιμετωπιστούν οι διαφορές μεταξύ των διατάξεων των κρατών μελών που υπό διαφορετικές συνθήκες ενδέχεται να παρεμποδίζουν τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Αποτρέπει επίσης την ανάκυψη μελλοντικών φραγμών στην οικονομική δραστηριότητα οι οποίοι ενδεχομένως προκύψουν από τη διαφορετική εξέλιξη των εθνικών δικαίων.

Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί για να επιβάλει υποχρεώσεις στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που είναι εγκατεστημένοι εκτός της επικράτειας της ΕΕ, οι υπηρεσίες των οποίων όμως επηρεάζουν την εσωτερική αγορά, διότι αυτό είναι απαραίτητο για τον επιδιωκόμενο στόχο της εσωτερικής αγοράς.

2.2. Επιλογή του νομικού μέσου

Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ επιτρέπει στον νομοθέτη της Ένωσης να εκδίδει κανονισμούς και οδηγίες.

Δεδομένου ότι η πρόταση αφορά υποχρεώσεις σε παρόχους υπηρεσιών που συνήθως προσφέρουν τις υπηρεσίες τους σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, τυχόν απόκλιση ως προς την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων θα παρακώλυε την παροχή υπηρεσιών από παρόχους που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη. Ο κανονισμός επιβάλλει την ίδια υποχρέωση με ενιαίο τρόπο σε ολόκληρη την Ένωση, είναι άμεσα εφαρμοστέος, παρέχει σαφήνεια και μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου, και, παράλληλα, αποτρέπει την αποκλίνουσα μεταφορά στο δίκαιο των κρατών μελών. Για τους παραπάνω λόγους, ο κανονισμός κρίνεται ως η πλέον κατάλληλη μορφή που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για το εν λόγω μέσο.

2.3. Επικουρικότητα

Δεδομένης της διασυνοριακής διάστασης των προβλημάτων που εξετάζονται, τα μέτρα που περιλαμβάνονται στην πρόταση θα πρέπει να εγκριθούν σε επίπεδο Ένωσης για να επιτευχθούν οι στόχοι. Το διαδίκτυο είναι εκ φύσεως διασυνοριακό και η πρόσβαση σε περιεχόμενο που φιλοξενείται σε ένα κράτος μέλος συνήθως είναι εφικτή από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος.

Επί του παρόντος διαμορφώνεται ένα κατακερματισμένο πλαίσιο εθνικών κανόνων για την αντιμετώπιση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο και οι κίνδυνοι αυξάνονται. Αυτή η κατάσταση αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε επιβάρυνση των εταιρειών λόγω συμμόρφωσης με αποκλίνοντες κανονισμούς και θα δημιουργήσει άνισους όρους για τις εταιρείες, καθώς και τρωτά σημεία.

Επομένως, η δράση σε επίπεδο ΕΕ ενισχύει την ασφάλεια δικαίου και αυξάνει την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνουν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας κατά του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Με αυτόν τον τρόπο αναμένεται ότι θα δοθεί η δυνατότητα σε περισσότερες εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών που είναι εγκατεστημένες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να προβούν σε ενέργειες για την ενίσχυση της ακεραιότητας της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Από τα παραπάνω δικαιολογείται η ανάγκη δράσης σε επίπεδο ΕΕ, όπως διατυπώνεται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Ιουνίου του 2018 στα οποία η Επιτροπή καλείται να υποβάλει νομοθετική πρόταση στον συγκεκριμένο τομέα.

2.4. Αναλογικότητα

Η πρόταση θεσπίζει κανόνες σύμφωνα με τους οποίους οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας πρέπει να εφαρμόζουν μέτρα για να αφαιρούν ταχέως τρομοκρατικό περιεχόμενο από τις υπηρεσίες τους. Βάσει των κύριων στοιχείων της, η πρόταση περιορίζεται αποκλειστικά στο μέτρο του αναγκαίου για την επίτευξη των στόχων πολιτικής.

Στην πρόταση λαμβάνονται υπόψη η επιβάρυνση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και διασφαλίσεις όπως, μεταξύ άλλων, η προστασία της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης, καθώς και άλλα θεμελιώδη δικαιώματα. Το χρονικό περιθώριο αφαίρεσης εντός μιας ώρας εφαρμόζεται μόνο σε εντολές αφαίρεσης, το περιεχόμενο των οποίων έχει κριθεί παράνομο από τις αρμόδιες αρχές με απόφαση που υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο. Στην περίπτωση των αναφορών, προβλέπεται υποχρέωση εφαρμογής μέτρων που διευκολύνουν την ταχεία αξιολόγηση τρομοκρατικού περιεχομένου, χωρίς, ωστόσο, να επιβάλλεται υποχρέωση αφαίρεσής του ούτε εντός αυστηρών προθεσμιών. Η τελική απόφαση

παραμένει οικειοθελής απόφαση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας. Η επιβάρυνση των εταιρειών να αξιολογούν το περιεχόμενο μετριάζεται από το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τα αρμόδια όργανα της Ένωσης εξηγούν τους λόγους για τους οποίους το περιεχόμενο μπορεί να θεωρηθεί τρομοκρατικό. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας λαμβάνουν, κατά περίπτωση, προληπτικά μέτρα για να προστατεύσουν τις υπηρεσίες τους από τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου. Οι ειδικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με προληπτικά μέτρα περιορίζονται αποκλειστικά στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που είναι εκτεθειμένοι σε τρομοκρατικό περιεχόμενο, όπως αποδεικνύεται βάσει της παραλαβής εντολής αφαίρεσης που έχει καταστεί οριστική, και θα πρέπει να είναι αναλογικές προς το επίπεδο κινδύνου και τους πόρους της εταιρείας. Το περιεχόμενο που αφαιρείται και τα σχετικά δεδομένα διατηρούνται για ανάλογο χρονικό διάστημα ώστε να καθίστανται εφικτές οι διαδικασίες διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου, καθώς και η πρόληψη, ο εντοπισμός, η διερεύνηση και η δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

3.1. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Κατά την εκπόνηση της νομοθετικής πρότασης, η Επιτροπή προέβη διαβουλεύσεις με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για να κατανοήσει τις απόψεις τους και πιθανούς τρόπους επίτευξης προόδου. Η Επιτροπή διενήργησε ανοικτή δημόσια διαβούλευση σχετικά με μέτρα για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της καταπολέμησης του παράνομου επιγραμμικού περιεχομένου, από την οποία έλαβε 8 961 απαντήσεις, εκ των οποίων οι 8 749 υποβλήθηκαν από μεμονωμένα άτομα, οι 172 από οργανισμούς, οι 10 από δημόσιες διοικήσεις και οι 30 από άλλες κατηγορίες συμμετεχόντων. Ταυτόχρονα, διεξάχθηκε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με το παράνομο επιγραμμικό περιεχόμενο σε τυχαίο δείγμα 33 500 κατοίκων της ΕΕ. Κατά τη διάρκεια του Μαΐου και του Ιουνίου του 2018, η Επιτροπή προέβη επίσης σε διαβουλεύσεις με τις αρχές των κρατών μελών και τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας σχετικά με ειδικά μέτρα για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Σε γενικές γραμμές, τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη διατύπωσαν την άποψη ότι το τρομοκρατικό επιγραμμικό περιεχόμενο συνιστά σοβαρό πρόβλημα της κοινωνίας το οποίο επηρεάζει τους χρήστες του διαδικτύου και τα επιχειρηματικά μοντέλα των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας. Γενικότερα, το 65 % των συμμετεχόντων στην έρευνα του Ευρωβαρόμετρου⁴ ήταν της άποψης ότι το διαδίκτυο δεν είναι ασφαλές για τους χρήστες του και το 90 % των συμμετεχόντων θεωρούν ότι είναι σημαντικό να περιοριστεί η διάδοση παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο. Από τις διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη προέκυψε ότι, παρόλο που οι εθελοντικές ρυθμίσεις αποφέρουν αποτελέσματα, πολλοί θεωρούν ότι χρειάζονται δεσμευτικές υποχρεώσεις όσον αφορά το τρομοκρατικό περιεχόμενο, ενώ η ίδια πεποίθηση διατυπώθηκε και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2018. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας τάχθηκαν γενικώς υπέρ της συνέχισης εθελοντικών μέτρων, ωστόσο, επισήμαναν τις δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις του αναδυόμενου νομικού κατακερματισμού στην Ένωση.

Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη τόνισαν επίσης την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι τυχόν κανονιστικά μέτρα περί αφαίρεσης περιεχομένου, ιδίως τα προληπτικά μέτρα και οι αυστηρές

⁴ Ευρωβαρόμετρο 469, Παράνομο περιεχόμενο στο διαδίκτυο, Ιούνιος 2018.

προθεσμίες, θα πρέπει να εξισορροπούνται με διασφαλίσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως της ελευθερίας λόγου. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν ορισμένα απαραίτητα μέτρα που αφορούν τη διαφάνεια, την λογοδοσία και την ανάγκη επανεξέτασης από ανθρώπους κατά την ανάπτυξη αυτοματοποιημένων εργαλείων

3.2. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέδωσε θετική γνώμη με επιφυλάξεις σχετικά με την εκτίμηση επιπτώσεων και έκανε διάφορες συστάσεις για βελτίωση⁵. Έπειτα από την εν λόγω γνωμοδότηση, η έκθεση της εκτίμησης επιπτώσεων τροποποιήθηκε ώστε να συνυπολογιστούν οι σημαντικότερες παρατηρήσεις της επιτροπής, δηλαδή να δοθεί έμφαση συγκεκριμένα στο τρομοκρατικό περιεχόμενο αλλά και στις επιπτώσεις στη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, καθώς και να παρασχεθεί μια περισσότερο εις βάθος ανάλυση των επιπτώσεων στα θεμελιώδη δικαιώματα και τη λειτουργία των διασφαλίσεων που προτείνονται στις επιλογές.

Αν δεν ληφθούν πρόσθετα μέτρα, τα εθελοντικά μέτρα βάσει του σεναρίου αναφοράς αναμένεται ότι θα συνεχιστούν και θα έχουν έως έναν βαθμό αντίκτυπο στη μείωση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Ωστόσο, είναι μάλλον απίθανο να λάβουν εθελοντικά μέτρα όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που είναι εκτεθειμένοι σε σχετικό περιεχόμενο, ενώ αναμένεται ότι ο νομικός κατακερματισμός θα αυξηθεί περαιτέρω και θα εισαγάγει πρόσθετους φραγμούς στην παροχή διασυννοριακών υπηρεσιών. Πέραν του σεναρίου αναφοράς, εξετάστηκαν τρεις βασικές επιλογές πολιτικής με κλιμακούμενα επίπεδα αποτελεσματικότητας ως προς την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην εκτίμηση επιπτώσεων και τον απώτερο στόχο πολιτικής για μείωση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο.

Το πεδίο εφαρμογής των προαναφερόμενων υποχρεώσεων και στις τρεις επιλογές αφορούσε κυρίως τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας (προσωπικό πεδίο εφαρμογής) που είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες, εφόσον προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εντός της Ένωσης (γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής). Λόγω του χαρακτήρα του προβλήματος και της ανάγκης να αποφεύγεται η κατάχρηση μικρότερων πλατφορμών, σε καμία από τις εξετασθείσες επιλογές δεν προβλέπεται εξαίρεση για τις ΜΜΕ. Σε όλες τις επιλογές οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών που είναι εγκατεστημένες εκτός της ΕΕ, απαιτείται να ορίσουν νομικό εκπρόσωπο στην ΕΕ ώστε να διασφαλίζεται το εκτελεστό των κανόνων της ΕΕ. Σε όλες τις επιλογές τα κράτη μέλη προβλέπεται ότι θα θεσπίσουν μηχανισμούς επιβολής κυρώσεων.

Σε όλες τις επιλογές επιδιώκεται η δημιουργία ενός νέου εναρμονισμένου συστήματος νομικών εντολών αφαίρεσης σχετικών με τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο, εκδιδόμενων από εθνικές αρχές και απευθυνόμενων σε παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, βάσει των οποίων απαιτείται η αφαίρεση του εν λόγω περιεχομένου εντός μιας ώρας. Αυτές οι εντολές δεν καθιστούν απαραίτητη τη διεξαγωγή αξιολόγησης από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας και υπόκεινται σε δυνατότητα άσκησης δικαστικής προσφυγής.

Κοινά στοιχεία των τριών επιλογών αποτελούν οι διασφαλίσεις, ιδίως διαδικασίες υποβολής καταγγελιών και αποτελεσματικές διαδικασίες προσφυγής, συμπεριλαμβανομένης της δικαστικής προσφυγής, καθώς και άλλες διατάξεις που στόχο έχουν την πρόληψη της εσφαλμένης αφαίρεσης περιεχομένου που δεν είναι τρομοκρατικό περιεχόμενο και, ταυτόχρονα, την τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Επιπλέον, όλες οι επιλογές

⁵ Σύνδεσμος με τη γνωμοδότηση της ΕΠΕ στο μητρώο εγγράφων της Επιτροπής (RegDoc).

περιλαμβάνουν υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων με τη μορφή δημόσιας διαφάνειας και τη γνωστοποίηση υπονοιών περί ποινικών αδικημάτων στα κράτη μέλη και την Επιτροπή, καθώς και τις αρχές. Προβλέπονται επίσης υποχρεώσεις συνεργασίας μεταξύ των εθνικών αρχών, των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και, κατά περίπτωση, της Ευρωπαϊκής.

Οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ των τριών επιλογών αφορούν το εύρος του ορισμού του τρομοκρατικού περιεχομένου, το επίπεδο εναρμόνισης των αναφορών, το πεδίο εφαρμογής των προληπτικών μέτρων, τις υποχρεώσεις συντονισμού που επιβάλλονται στα κράτη μέλη, καθώς και τις απαιτήσεις περί διατήρησης των δεδομένων. Η επιλογή 1 περιορίζει το υλικό πεδίο εφαρμογής του περιεχομένου που διαδίδεται με σκοπό την άμεση υποκίνηση σε τέλεση τρομοκρατικής πράξης, με βάση στενό ορισμό, ενώ οι επιλογές 2 και 3 υιοθετούν μια συνολικότερη προσέγγιση η οποία καλύπτει το υλικό στρατολόγησης και εκπαίδευσης. Όσον αφορά τα προληπτικά μέτρα, σύμφωνα με την επιλογή 1, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που είναι εκτεθειμένοι σε τρομοκρατικό περιεχόμενο πρέπει να διενεργήσουν εκτίμηση κινδύνων, τα προληπτικά μέτρα όμως για την αντιμετώπιση των κινδύνων παραμένουν εθελοντικά. Σύμφωνα με την επιλογή 2, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας απαιτείται να εκπονήσουν σχέδιο δράσης στο οποίο μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη αυτοματοποιημένων εργαλείων για την πρόληψη εκ νέου ανάρτησης αφαιρεθέντος περιεχομένου. Η επιλογή 3 προβλέπει, μεταξύ άλλων, συνολικότερα προληπτικά μέτρα βάσει των οποίων οι πάροχοι υπηρεσιών που είναι εκτεθειμένοι σε τρομοκρατικό περιεχόμενο απαιτείται να αναγνωρίζουν επίσης νέο υλικό. Σε όλες τις επιλογές, οι απαιτήσεις που σχετίζονται με προληπτικά μέτρα θα πρέπει να είναι αναλογικές προς το επίπεδο έκθεσης σε τρομοκρατικό υλικό και τις οικονομικές δυνατότητες του παρόχου υπηρεσιών. Όσον αφορά τις αναφορές, σύμφωνα με την επιλογή 1, δεν εναρμονίζεται η προσέγγιση για τις αναφορές, ενώ, σύμφωνα με την επιλογή 2, αυτή εναρμονίζεται για τις αναφορές από την Ευρωπαϊκή και, σύμφωνα με την επιλογή 3, περιλαμβάνει επίσης τις αναφορές από τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με τις επιλογές 2 και 3, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αλληλοενημερώνονται, να συντονίζονται και να συνεργάζονται, σύμφωνα δε με την επιλογή 3, οφείλουν επίσης να μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές τους να διαθέτουν την ικανότητα να εντοπίζουν και να κοινοποιούν την ύπαρξη τρομοκρατικού περιεχομένου. Τέλος, η επιλογή 3 περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση διατήρησης των δεδομένων ως διασφάλιση σε περίπτωση εσφαλμένης αφαίρεσης και για τους σκοπούς της διευκόλυνσης των ποινικών ερευνών.

Επιπροσθέτως των νομικών διατάξεων, όλες οι νομοθετικές επιλογές προορίζονταν να συνοδεύονται από δέσμη υποστηρικτικών μέτρων, ιδίως προκειμένου να διευκολυνθούν η συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών και της Ευρωπαϊκής, η συνεργασία με τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, και η στήριξη της έρευνας, της ανάπτυξης και της καινοτομίας με στόχο την ανάπτυξη και την εδραίωση της χρήσης τεχνολογικών λύσεων. Μετά την έκδοση της νομικής πράξης θα μπορούσαν επίσης να αναπτυχθούν πρόσθετα μέσα ενημέρωσης και στήριξης των ΜΜΕ.

Από την εκτίμηση επιπτώσεων προέκυψε το συμπέρασμα ότι απαιτείται δέσμη μέτρων για την επίτευξη του στόχου πολιτικής. Ο γενικός ορισμός του τρομοκρατικού περιεχομένου που καλύπτει το πλέον επιβλαβές υλικό είναι ο πλέον ενδεδειγμένος για έναν στενό ορισμό του περιεχομένου (επιλογή 1). Οι προληπτικές υποχρεώσεις που περιορίζονται στην πρόληψη της εκ νέου ανάρτησης τρομοκρατικού περιεχομένου (επιλογή 2) θα έχει μικρότερο αντίκτυπο σε σύγκριση με υποχρεώσεις που σχετίζονται με τον εντοπισμό νέου τρομοκρατικού περιεχομένου (επιλογή 3). Στις διατάξεις περί αναφορών θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι αναφορές τόσο από την Ευρωπαϊκή όσο και από τα κράτη μέλη (επιλογή 3) και όχι αποκλειστικά οι αναφορές από την Ευρωπαϊκή (επιλογή 2), διότι οι αναφορές από τα κράτη μέλη αποτελούν σημαντική συμβολή στο πλαίσιο της συνολικής προσπάθειας που

καταβάλλεται για τον περιορισμό της προσβασιμότητας σε τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο. Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται επιπροσθέτως των μέτρων που είναι κοινά σε όλες τις επιλογές όπως, μεταξύ άλλων, ισχυρές διασφαλίσεις έναντι εσφαλμένης αφαίρεσης περιεχομένου.

3.3. Θεμελιώδη δικαιώματα

Η διαδικτυακή προπαγάνδα των τρομοκρατών έχει ως στόχο να υποκινήσει άτομα να προβούν σε τρομοκρατικές επιθέσεις, μεταξύ άλλων παρέχοντάς τους λεπτομερείς οδηγίες για το πώς να προκαλέσουν τη μέγιστη δυνατή βλάβη. Μετά από τέτοιου είδους θηριωδίες κυκλοφορεί κι άλλη προπαγάνδα με την οποία εξυμνούνται οι εν λόγω πράξεις και ενθαρρύνονται και άλλα άτομα να ακολουθήσουν αυτό το παράδειγμα. Ο παρών κανονισμός συμβάλλει στην προστασία της δημόσιας ασφάλειας, μειώνοντας την προσβασιμότητα σε τρομοκρατικό περιεχόμενο που προάγει και ενθαρρύνει την παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η πρόταση θα μπορούσε ενδεχομένως να επηρεάσει μια σειρά θεμελιωδών δικαιωμάτων:

- α) δικαιώματα του παρόχου περιεχομένου: το δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης· το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, την αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής·
- β) δικαιώματα του παρόχου υπηρεσιών: το δικαίωμα επιχειρηματικής ελευθερίας· το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής·
- γ) δικαιώματα όλων των πολιτών: και το δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης και πληροφόρησης.

Λαμβανομένου υπόψη του σχετικού κεκτημένου, στον προτεινόμενο κανονισμό περιλαμβάνονται κατάλληλες και αξιόπιστες διασφαλίσεις για να εξασφαλιστεί η προστασία των δικαιωμάτων των εν λόγω προσώπων.

Ένα πρώτο στοιχείο στο πλαίσιο αυτό είναι ότι με τον κανονισμό θεσπίζεται ο ορισμός του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο σύμφωνα με τον ορισμό των τρομοκρατικών εγκλημάτων στην οδηγία (ΕΕ) 2017/541. Ο εν λόγω ορισμός ισχύει για τις εντολές αφαίρεσης και τις αναφορές, καθώς και για τα προληπτικά μέτρα. Ο ορισμός αυτός διασφαλίζει ότι πρέπει να αφαιρείται μόνο το παράνομο περιεχόμενο που αντιστοιχεί σε ενωσιακό ορισμό των συναφών αξιόποινων πράξεων. Επιπλέον, ο κανονισμός περιλαμβάνει γενικά καθήκοντα μέριμνας για τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, ώστε να ενεργούν με συνετό, αναλογικό και αμερόληπτο τρόπο σε σχέση με το περιεχόμενο που αποθηκεύουν, ιδίως κατά την εφαρμογή των δικών τους όρων και προϋποθέσεων με σκοπό την αποφυγή της αφαίρεσης περιεχομένου που δεν είναι τρομοκρατικό.

Ειδικότερα, ο κανονισμός έχει σχεδιαστεί ώστε να διασφαλίζει την αναλογικότητα των μέτρων που λαμβάνονται σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα. Όσον αφορά τις εντολές αφαίρεσης, η αξιολόγηση του περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένων των νομικών ελέγχων, κατά περίπτωση) από αρμόδια αρχή δικαιολογεί την ωριαία προθεσμία αφαίρεσης για το εν λόγω μέτρο. Επιπλέον, οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού σχετικά με τις αναφορές περιορίζονται σε εκείνες που διαβιβάζονται από τις αρμόδιες αρχές και τους οργανισμούς της Ένωσης και οι οποίες εξηγούν για ποιον λόγο το περιεχόμενο μπορεί να θεωρηθεί τρομοκρατικό. Μολονότι η ευθύνη για την αφαίρεση περιεχομένου που προσδιορίζεται σε

αναφορά εξακολουθεί να βαρύνει τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας, η απόφαση αυτή διευκολύνεται από την προαναφερθείσα αξιολόγηση.

Όσον αφορά τα προληπτικά μέτρα, η ευθύνη για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και την αφαίρεση περιεχομένου εξακολουθεί να βαρύνει τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, οι οποίοι υποχρεούνται να προβλέπουν διασφαλίσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι το περιεχόμενο δεν αφαιρείται εσφαλμένα, μεταξύ άλλων με επανεξέταση από ανθρώπους, ιδίως εάν απαιτείται να ληφθούν υπόψη οι εκάστοτε συνθήκες. Επιπλέον, σε αντίθεση με το σενάριο αναφοράς στο πλαίσιο του οποίου οι πλέον θιγόμενες επιχειρήσεις δημιουργούν αυτοματοποιημένα εργαλεία χωρίς δημόσια εποπτεία, ο σχεδιασμός των μέτρων και η εφαρμογή τους θα υπόκεινται σε υποβολή εκθέσεων στους αρμόδιους φορείς στα κράτη μέλη. Η υποχρέωση αυτή μειώνει τους κινδύνους εσφαλμένων αφαιρέσεων, τόσο για τις εταιρείες που δημιουργούν νέα εργαλεία όσο και για εκείνες που τα χρησιμοποιούν ήδη. Επιπλέον, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας υποχρεούνται να παρέχουν μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών φιλικούς προς τον χρήστη, ώστε οι πάροχοι περιεχομένου να μπορούν να αμφισβητούν την απόφαση αφαίρεσης του περιεχομένου τους, καθώς και να δημοσιεύουν εκθέσεις διαφάνειας για το ευρύ κοινό.

Τέλος, σε περίπτωση εσφαλμένης αφαίρεσης περιεχομένου και συναφών δεδομένων παρά τις εν λόγω διασφαλίσεις, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας υποχρεούνται να το διατηρούν επί περίοδο έξι μηνών για να μπορούν να το επαναφέρουν, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών υποβολής καταγγελιών και επανεξέτασης, λαμβανομένης υπόψη της προστασίας της ελευθερίας έκφρασης και της πληροφόρησης. Ταυτόχρονα, η διατήρηση συμβάλλει επίσης στην επιβολή του νόμου. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας πρέπει να προβλέπουν τεχνικές και οργανωτικές διασφαλίσεις, ώστε να εξασφαλίζουν ότι τα δεδομένα δεν χρησιμοποιούνται για άλλους σκοπούς.

Τα προτεινόμενα μέτρα, ιδίως εκείνα που αφορούν τις εντολές αφαίρεσης, τις αναφορές, τα προληπτικά μέτρα και τη διατήρηση δεδομένων, θα πρέπει όχι μόνο να προστατεύουν τους χρήστες του διαδικτύου από το τρομοκρατικό περιεχόμενο, αλλά και να συμβάλλουν στην προστασία του δικαιώματος των πολιτών στη ζωή, μειώνοντας την προσβασιμότητα του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η νομοθετική πρόταση κανονισμού δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Η Επιτροπή θα καταρτίσει εντός [ενός έτους από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] αναλυτικό πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού. Το πρόγραμμα παρακολούθησης ορίζει τους δείκτες, τα μέσα και τα διαστήματα συλλογής των δεδομένων και των λοιπών αναγκαίων στοιχείων. Προσδιορίζει τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη κατά τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων και των λοιπών στοιχείων για την παρακολούθηση της προόδου και την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού.

Βάσει του προγράμματος παρακολούθησης που θα καταρτιστεί, εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την

εφαρμογή του παρόντος κανονισμού με βάση τις εκθέσεις διαφάνειας που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις, καθώς και τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή θα προβεί σε αξιολόγηση το νωρίτερο τέσσερα έτη μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού.

Με βάση τα πορίσματα της αξιολόγησης, μεταξύ άλλων του κατά πόσον εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα κενά ή τρωτά σημεία, και λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογικές εξελίξεις, η Επιτροπή θα εκτιμήσει την ανάγκη διεύρυνσης του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού. Αν παραστεί ανάγκη, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις για την προσαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Η Επιτροπή θα στηρίζει την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του κανονισμού μέσω ομάδας εμπειρογνομόνων της Επιτροπής. Η ομάδα θα διευκολύνει επίσης τη συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, των αρχών επιβολής του νόμου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής· θα ενθαρρύνει τις ανταλλαγές και τις πρακτικές για τον εντοπισμό και την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου, θα παρέχει την εμπειρογνωσία της σχετικά με την εξέλιξη του τρόπου δράσης των τρομοκρατών στο διαδίκτυο· και θα παρέχει συμβουλές και καθοδήγηση, κατά περίπτωση, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων.

Η εφαρμογή του προτεινόμενου κανονισμού θα μπορούσε να διευκολυνθεί με ορισμένα υποστηρικτικά μέτρα. Σε αυτά περιλαμβάνεται η πιθανή ανάπτυξη πλατφόρμας εντός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό την παροχή βοήθειας για τον συντονισμό των αναφορών και των εντολών αφαίρεσης. Η χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ έρευνα σχετικά με το πώς εξελίσσεται ο τρόπος δράσης των τρομοκρατών αυξάνει την κατανόηση και την ευαισθητοποίηση όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Επιπλέον, το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» στηρίζει την έρευνα με σκοπό την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, μεταξύ των οποίων η αυτοματοποιημένη πρόληψη της αναφόρτωσης τρομοκρατικού περιεχομένου. Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξετάζει τρόπους στήριξης των αρμόδιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού μέσω χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ.

5.2. Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Στο άρθρο 1 καθορίζεται το αντικείμενο και επισημαίνεται ότι ο κανονισμός θεσπίζει κανόνες με σκοπό την πρόληψη της κατάχρησης των υπηρεσιών φιλοξενίας για τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων μέριμνας των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και των μέτρων που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη. Καθορίζεται επίσης το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής, το οποίο καλύπτει τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασής τους.

Στο άρθρο 2 παρέχονται ορισμοί των εννοιών που χρησιμοποιούνται στην πρόταση. Θεσπίζεται επίσης ο ορισμός του τρομοκρατικού περιεχομένου για προληπτικούς σκοπούς, με βάση την οδηγία για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, προκειμένου να καλύπτονται το υλικό και οι πληροφορίες που υποκινούν, ενθαρρύνουν ή υποστηρίζουν την τέλεση ή τη συμβολή στην τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, που παρέχουν οδηγίες για την τέλεση τέτοιου είδους εγκλημάτων ή που προάγουν τη συμμετοχή σε δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας.

Στο άρθρο 3 προβλέπονται τα καθήκοντα μέριμνας που πρέπει να ασκούν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας κατά την ανάληψη δράσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και,

ιδίως, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των σχετικών θεμελιωδών δικαιωμάτων. Προβλέπεται η συμπερίληψη κατάλληλων διατάξεων στους όρους και τις προϋποθέσεις των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και, στη συνέχεια, η διασφάλιση της εφαρμογής τους.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να εξουσιοδοτούν τις αρμόδιες αρχές να εκδίδουν εντολές αφαίρεσης, καθώς και η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να αφαιρούν περιεχόμενο εντός μίας ώρας από την παραλαβή της εντολής αφαίρεσης. Καθορίζονται επίσης τα ελάχιστα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις εντολές αφαίρεσης, καθώς και οι διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους στην αρχή έκδοσης και να την ενημερώνουν αν δεν είναι δυνατή η συμμόρφωση με την εντολή ή αν απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις. Προβλέπεται επίσης η υποχρέωση της αρχής έκδοσης να ενημερώνει την αρχή που εποπτεύει τα προληπτικά μέτρα, η οποία έχει οριστεί από το κράτος μέλος στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας.

Στο άρθρο 5 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να θέτουν σε εφαρμογή μέτρα για την ταχεία αξιολόγηση περιεχομένου για το οποίο έχει υποβληθεί αναφορά είτε από αρμόδια αρχή κράτους μέλους είτε από οργανισμό της Ένωσης, χωρίς ωστόσο να επιβάλλεται η υποχρέωση αφαίρεσης του αναφερόμενου περιεχομένου ούτε να καθορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την ανάληψη δράσης. Καθορίζονται επίσης τα ελάχιστα στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις αναφορές, καθώς και οι διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους στην αρχή έκδοσης και να ζητούν διευκρινίσεις από την αρχή αναφοράς του περιεχομένου.

Στο άρθρο 6 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να λαμβάνουν αποτελεσματικά και αναλογικά προληπτικά μέτρα, κατά περίπτωση. Καθορίζεται διαδικασία που διασφαλίζει ότι ορισμένοι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας (δηλαδή όσοι έχουν παραλάβει εντολή αφαίρεσης που έχει καταστεί οριστική) λαμβάνουν πρόσθετα προληπτικά μέτρα όταν αυτό είναι αναγκαίο για τον μετριασμό των κινδύνων και σύμφωνα με την προβολή τρομοκρατικού περιεχομένου στις υπηρεσίες τους. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή όσον αφορά τα αναγκαία μέτρα που απαιτούνται και, εάν δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία, η αρχή μπορεί να επιβάλει μέτρα στον πάροχο υπηρεσιών. Στο άρθρο προβλέπεται επίσης διαδικασία επανεξέτασης της απόφασης της αρχής.

Στο άρθρο 7 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να διατηρούν το αφαιρεθέν περιεχόμενο και τα συναφή δεδομένα επί έξι μήνες για τις διαδικασίες επανεξέτασης και για σκοπούς έρευνας. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί προκειμένου να είναι δυνατή η οριστικοποίηση της επανεξέτασης. Το άρθρο επιβάλλει επίσης στους παρόχους υπηρεσιών την υποχρέωση να προβλέπουν διασφαλίσεις ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν είναι δυνατή η προσπέλαση ή η επεξεργασία του διατηρούμενου περιεχομένου και των συναφών δεδομένων για άλλους σκοπούς.

Στο άρθρο 8 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να εξηγούν τις πολιτικές τους για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου και να δημοσιεύουν ετήσιες εκθέσεις διαφάνειας σχετικά με τα μέτρα που έλαβαν στο πλαίσιο αυτό.

Στο άρθρο 9 προβλέπονται ειδικές διασφαλίσεις όσον αφορά τη χρήση και την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά τη χρήση αυτοματοποιημένων εργαλείων, ώστε να εξασφαλίζεται η ακρίβεια και το βάσιμο των αποφάσεων.

Το άρθρο 10 επιβάλλει επίσης στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας την υποχρέωση να εφαρμόζουν μηχανισμούς υποβολής καταγγελιών για αφαιρέσεις και αναφορές περιεχομένου, καθώς και για προληπτικά μέτρα, και να εξετάζουν αμέσως κάθε καταγγελία.

Το άρθρο 11 θεσπίζει την υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να καθιστούν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την αφαίρεση στον πάροχο περιεχομένου, εκτός εάν η αρμόδια αρχή απαιτεί τη μη γνωστοποίηση για λόγους δημόσιας ασφάλειας.

Το άρθρο 12 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν επαρκείς ικανότητες και πόρους, ώστε να εκτελούν τα καθήκοντά τους βάσει του παρόντος κανονισμού.

Στο άρθρο 13 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να συνεργάζονται μεταξύ τους και, κατά περίπτωση, με την Ευρώπη, προκειμένου να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και οι παρεμβολές στις έρευνες. Το άρθρο προβλέπει επίσης τη δυνατότητα των κρατών μελών και των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να χρησιμοποιούν ειδικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων της Ευρώπη, για την επεξεργασία των εντολών αφαίρεσης και των αναφορών, καθώς για την υποβολή σχετικών παρατηρήσεων, και να συνεργάζονται για τη λήψη προληπτικών μέτρων. Επιβάλλεται επίσης στα κράτη μέλη η υποχρέωση να διαθέτουν κατάλληλους διαύλους επικοινωνίας για να εξασφαλίζεται η έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών κατά την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Το άρθρο υποχρεώνει επίσης τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας να ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές όταν λαμβάνουν γνώση τυχόν αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τρομοκρατικά εγκλήματα κατά την έννοια του άρθρου 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Το άρθρο 14 προβλέπει τη δημιουργία σημείων επαφής, τόσο από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας όσο και από τα κράτη μέλη, ώστε να διευκολύνεται η μεταξύ τους επικοινωνία, ιδίως όσον αφορά τις αναφορές και τις εντολές αφαίρεσης.

Το άρθρο 15 θεσπίζει τη δικαιοδοσία του κράτους μέλους με σκοπό την εποπτεία των προληπτικών μέτρων, τον καθορισμό των ποινών και την παρακολούθηση των προσπαθειών.

Στο άρθρο 16 προβλέπεται η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας που δεν έχουν εγκατάσταση σε κανένα κράτος μέλος αλλά παρέχουν υπηρεσίες εντός της Ένωσης να ορίσουν έναν νόμιμο εκπρόσωπο στην Ένωση.

Στο άρθρο 17 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να ορίσουν αρχές για την έκδοση εντολών αφαίρεσης, την αναφορά τρομοκρατικού περιεχομένου, την εποπτεία της εφαρμογής των προληπτικών μέτρων και την επιβολή του κανονισμού.

Το άρθρο 18 ορίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν κανόνες σχετικά με τις ποινές για τη μη συμμόρφωση και προβλέπει τα κριτήρια τα οποία οφείλουν να λάβουν υπόψη τα κράτη μέλη κατά τον προσδιορισμό του είδους και του επιπέδου των ποινών. Δεδομένης της ιδιαίτερης σημασίας που έχει η ταχεία αφαίρεση του τρομοκρατικού περιεχομένου που

προσδιορίζεται σε εντολή αφαίρεσης, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες σχετικά με τις χρηματικές ποινές για τις συστηματικές παραβάσεις της εν λόγω υποχρέωσης.

Το άρθρο 19 θεσπίζει ταχύτερη και πιο ευέλικτη διαδικασία για την τροποποίηση, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, των υποδειγμάτων που προβλέπονται για τις εντολές αφαίρεσης και για τους πιστοποιημένους διαύλους υποβολής.

Το άρθρο 20 καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή έχει την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για να προβλέπει τις αναγκαίες τροποποιήσεις των υποδειγμάτων και τις τεχνικές απαιτήσεις για τις εντολές αφαίρεσης.

Στο άρθρο 21 προβλέπεται η υποχρέωση των κρατών μελών να συλλέγουν και να αναφέρουν συγκεκριμένες πληροφορίες που σχετίζονται με την εφαρμογή του κανονισμού προκειμένου να επικουρούν την Επιτροπή κατά την άσκηση των καθηκόντων της σύμφωνα με το άρθρο 23. Η Επιτροπή θα καταρτίσει αναλυτικό πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού.

Το άρθρο 22 ορίζει ότι η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του.

Το άρθρο 23 ορίζει ότι η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού το νωρίτερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του.

Το άρθρο 24 ορίζει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός θα τεθεί σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα και θα εφαρμοστεί στη συνέχεια 6 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του. Η προθεσμία αυτή προτείνεται λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης θέσπισης μέτρων εφαρμογής, ενώ αναγνωρίζεται παράλληλα η επείγουσα ανάγκη να εφαρμοστούν πλήρως οι κανόνες του προτεινόμενου κανονισμού. Αυτή η προθεσμία των 6 μηνών ορίζεται βάσει της υπόθεσης ότι οι διαπραγματεύσεις θα διεξαχθούν ταχέως.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο

*Συμβολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη σύνοδο των ηγετών,
της 19ης-20ής Σεπτεμβρίου 2018, στο Σάλτσμπουργκ*

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- 1) Ο παρών κανονισμός έχει ως στόχο να διασφαλίσει την ομαλή λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς σε μια ανοικτή και δημοκρατική κοινωνία, εμποδίζοντας την κατάχρηση των υπηρεσιών φιλοξενίας για τρομοκρατικούς σκοπούς. Η λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς θα πρέπει να βελτιωθεί με την ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των χρηστών στο επιγραμμικό περιβάλλον και την ενίσχυση των διασφαλίσεων όσον αφορά την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης.
- 2) Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που δραστηριοποιούνται στο διαδίκτυο διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην ψηφιακή οικονομία, συνδέοντας τις επιχειρήσεις και τους πολίτες και διευκολύνοντας τον δημόσιο διάλογο και τη διανομή και λήψη πληροφοριών, απόψεων και ιδεών, και συμβάλλουν σημαντικά στην καινοτομία, την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στην Ένωση. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υπηρεσίες τους χρησιμοποιούνται καταχρηστικά από τρίτους για την εκτέλεση παράνομων δραστηριοτήτων στο διαδίκτυο. Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η κατάχρηση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας από τρομοκρατικές ομάδες και τους υποστηρικτές τους για τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, προκειμένου να διαδίδουν το μήνυμά

⁶

EE C ... της ..., σ. .

τους, να ριζοσπαστικοποιούν και να στρατολογούν, καθώς και να διευκολύνουν και να κατευθύνουν την τρομοκρατική δραστηριότητα.

- 3) Η παρουσία τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο έχει σοβαρές αρνητικές συνέπειες για τους χρήστες, τους πολίτες και την κοινωνία γενικότερα, καθώς και για τους παρόχους επιγραμμικών υπηρεσιών που φιλοξενούν τέτοιο περιεχόμενο, δεδομένου ότι υπονομεύει την εμπιστοσύνη των χρηστών τους και βλάπτει τα επιχειρηματικά τους μοντέλα. Υπό το πρίσμα του κεντρικού τους ρόλου και των τεχνολογικών μέσων και ικανοτήτων που συνδέονται με τις υπηρεσίες που παρέχουν, οι πάροχοι επιγραμμικών υπηρεσιών έχουν ιδιαίτερες κοινωνικές ευθύνες να προστατεύσουν τις υπηρεσίες τους από κατάχρηση από τους τρομοκράτες και να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του τρομοκρατικού περιεχομένου που διαδίδεται μέσω των υπηρεσιών τους.
- 4) Οι προσπάθειες που καταβάλλονται σε ενωσιακό επίπεδο για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, οι οποίες ξεκίνησαν το 2015 μέσω ενός πλαισίου εθελοντικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, πρέπει να συμπληρωθούν με ένα σαφές νομοθετικό πλαίσιο για την περαιτέρω μείωση της προσβασιμότητας σε τρομοκρατικό περιεχόμενο στο διαδίκτυο και την κατάλληλη αντιμετώπιση ενός ταχέως εξελισσόμενου προβλήματος. Το νομοθετικό αυτό πλαίσιο επιδιώκει να αξιοποιήσει τις εθελοντικές προσπάθειες, οι οποίες ενισχύθηκαν με τη σύσταση (ΕΕ) 2018/334 της Επιτροπής⁷, και ανταποκρίνεται στις εκκλήσεις που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για ενίσχυση των μέτρων αντιμετώπισης του παράνομου και επιβλαβούς περιεχομένου, καθώς και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για βελτίωση του αυτόματου εντοπισμού και της αυτόματης αφαίρεσης περιεχομένου που υποκινεί τη διάπραξη τρομοκρατικών πράξεων.
- 5) Η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή του άρθρου 14 της οδηγίας 2000/31/EK⁸. Συγκεκριμένα, τυχόν μέτρα που λαμβάνει ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας προς συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προληπτικών μέτρων, δεν θα πρέπει καθαυτά να επιφέρουν στον συγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών απώλεια του ευεργετήματος της απαλλαγής από την ευθύνη που προβλέπεται στην εν λόγω διάταξη. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις εξουσίες των εθνικών αρχών και δικαστηρίων να καθορίζουν την ευθύνη των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 14 της οδηγίας 2000/31/EK για την απαλλαγή από την ευθύνη.
- 6) Οι κανόνες με σκοπό την πρόληψη της κατάχρησης των υπηρεσιών φιλοξενίας για τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται στην έννομη τάξη της Ένωσης, και ιδίως εκείνων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

⁷ Σύσταση (ΕΕ) 2018/334 της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2018, σχετικά με μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο (ΕΕ L 63 της 6.3.2018, σ. 50).

⁸ Οδηγία 2000/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά («οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο») (ΕΕ L 178 της 17.7.2000, σ. 1).

- 7) Ο παρών κανονισμός συμβάλλει στην προστασία της δημόσιας ασφάλειας, ενώ παράλληλα θεσπίζει κατάλληλες και αξιόπιστες διασφαλίσεις για την προστασία των διακυβευόμενων θεμελιωδών δικαιωμάτων. Εν προκειμένω περιλαμβάνονται τα δικαιώματα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, το δικαίωμα ελευθερίας της έκφρασης, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, η επιχειρηματική ελευθερία και η αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης. Οι αρμόδιες αρχές και οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να υιοθετούν μόνο μέτρα που είναι αναγκαία, κατάλληλα και αναλογικά σε μια δημοκρατική κοινωνία, λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη σημασία που αποδίδεται στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, η οποία συνιστά ένα από τα βασικά θεμέλια μιας πλουραλιστικής, δημοκρατικής κοινωνίας και αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης. Τα μέτρα που συνιστούν παρεμβάσεις στην ελευθερία έκφρασης και ενημέρωσης θα πρέπει να είναι αυστηρά στοχευμένα, με την έννοια ότι πρέπει να χρησιμεύουν για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου, χωρίς ωστόσο να επηρεάζουν το δικαίωμα νόμιμης λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, λαμβανομένου υπόψη του κεντρικού ρόλου των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας όσον αφορά τη διευκόλυνση του δημόσιου διαλόγου και τη διανομή και λήψη πραγματικών περιστατικών, απόψεων και ιδεών σύμφωνα με τον νόμο.
- 8) Το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 της ΣΕΕ και στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα πραγματικής δικαστικής προσφυγής ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου κατά οποιουδήποτε μέτρου που λαμβάνεται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό και το οποίο μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τα δικαιώματα του εν λόγω προσώπου. Το δικαίωμα περιλαμβάνει, ιδίως, τη δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και των παρόχων περιεχομένου να αμφισβητούν λυσιτελώς τις εντολές αφαίρεσης ενώπιον του δικαστηρίου του κράτους μέλους του οποίου οι αρχές εξέδωσαν την εντολή αφαίρεσης.
- (9) Προκειμένου να εξασφαλιστεί σαφήνεια σχετικά με τις ενέργειες που θα πρέπει να πραγματοποιούν τόσο οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας όσο και οι αρμόδιες αρχές για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει έναν ορισμό του τρομοκρατικού περιεχομένου για προληπτικούς σκοπούς με βάση τον ορισμό των τρομοκρατικών εγκλημάτων της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹. Δεδομένης της ανάγκης αντιμετώπισης της πλέον επιβλαβούς τρομοκρατικής προπαγάνδας στο διαδίκτυο, ο ορισμός θα πρέπει να καλύπτει το υλικό και τις πληροφορίες που υποκινούν, ενθαρρύνουν ή υποστηρίζουν την τέλεση ή τη συμβολή στην τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων, που παρέχουν οδηγίες για την τέλεση τέτοιου είδους εγκλημάτων ή που προάγουν τη συμμετοχή σε δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας. Συγκεκριμένα, στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται κείμενα, εικόνες, ηχητικές καταγραφές και βίντεο. Όταν αξιολογούν κατά πόσον ένα συγκεκριμένο περιεχόμενο συνιστά τρομοκρατικό περιεχόμενο κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, οι αρμόδιες αρχές, καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη παράγοντες όπως η φύση και η διατύπωση των

⁹ Οδηγία (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88 της 31.3.2017, σ. 6).

δηλώσεων, το πλαίσιο στο οποίο διατυπώνονται οι δηλώσεις και η δυνατότητά τους να έχουν επιβλαβείς συνέπειες, επηρεάζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την προστασία και την ασφάλεια προσώπων. Το γεγονός ότι το υλικό παρήχθη από τρομοκρατική οργάνωση ή πρόσωπο που περιλαμβάνονται σε κατάλογο της ΕΕ, ή μπορεί να αποδοθεί σε αυτά ή διαδίδεται για λογαριασμό τους, αποτελεί σημαντικό παράγοντα κατά την αξιολόγηση. Το περιεχόμενο που διαδίδεται για εκπαιδευτικούς, δημοσιογραφικούς ή ερευνητικούς σκοπούς θα πρέπει να προστατεύεται επαρκώς. Επιπλέον, η έκφραση ριζοσπαστικών, επιθετικών ή αμφιλεγόμενων απόψεων στο πλαίσιο δημόσιας συζήτησης για ευαίσθητα πολιτικά θέματα δεν θα πρέπει να θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο.

- (10) Για να καλύπτει εκείνες τις επιγραμματικές υπηρεσίες φιλοξενίας στις οποίες διαδίδεται τρομοκρατικό περιεχόμενο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται στις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες αποθηκεύουν πληροφορίες που παρέχονται από αποδέκτη/-τρια της υπηρεσίας μετά από αίτημά του/της και διαθέτουν τις αποθηκευμένες πληροφορίες σε τρίτους, ανεξάρτητα από το αν οι δραστηριότητες αυτές έχουν απλώς τεχνικό, αυτόματο και παθητικό χαρακτήρα. Για παράδειγμα, στους εν λόγω παρόχους υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας συγκαταλέγονται οι πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οι υπηρεσίες βίντεο συνεχούς ροής, οι υπηρεσίες ανταλλαγής αρχείων βίντεο, εικόνας και ήχου, οι υπηρεσίες ανταλλαγής αρχείων και άλλες υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους στον βαθμό που διαθέτουν πληροφορίες σε τρίτους και ιστότοποι στους οποίους οι χρήστες μπορούν να διατυπώσουν σχόλια ή να αναρτήσουν κριτικές. Ο κανονισμός θα πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που εδρεύουν εκτός της Ένωσης αλλά προσφέρουν υπηρεσίες εντός της Ένωσης, δεδομένου ότι σημαντικό ποσοστό των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας που εκτίθενται σε τρομοκρατικό περιεχόμενο στο πλαίσιο των υπηρεσιών που παρέχουν είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες. Έτσι θα διασφαλιστεί ότι όλες οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός της ψηφιακής ενιαίας αγοράς συμμορφώνονται με τις ίδιες απαιτήσεις, ανεξάρτητα από τη χώρα εγκατάστασής τους. Προκειμένου να εξακριβωθεί αν ο πάροχος υπηρεσιών προσφέρει υπηρεσίες εντός της Ένωσης, θα πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσον δίνει τη δυνατότητα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του. Ωστόσο, η απλή προσπάθεια του ιστοτόπου ενός παρόχου υπηρεσιών ή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και άλλων στοιχείων επικοινωνίας σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, δεν θα πρέπει, εξεταζόμενες μεμονωμένα, να αποτελούν επαρκή προϋπόθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.
- (11) Για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, συναφής θα πρέπει να είναι μια ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση. Μια τέτοια ουσιώδης σύνδεση με την Ένωση θα πρέπει να θεωρείται ότι υφίσταται όταν ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση ή, ελλείψει αυτής, με βάση την ύπαρξη σημαντικού αριθμού χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη ή τη στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη μπορεί να προσδιοριστεί με βάση όλες τις σχετικές περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων όπως η χρήση γλώσσας ή νομίσματος που χρησιμοποιείται γενικά στο οικείο κράτος μέλος ή η δυνατότητα παραγγελίας αγαθών ή υπηρεσιών. Η στόχευση δραστηριοτήτων προς ένα κράτος μέλος θα μπορούσε επίσης να συναχθεί από τη διαθεσιμότητα μιας εφαρμογής στο σχετικό εθνικό κατάστημα εφαρμογών, από την παροχή τοπικών διαφημίσεων ή διαφημίσεων στη γλώσσα που χρησιμοποιείται στο εν λόγω κράτος μέλος ή από τον χειρισμό των σχέσεων με τους πελάτες, όπως η εξυπηρέτηση πελατών στη γλώσσα

που χρησιμοποιείται γενικά στο εν λόγω κράτος μέλος. Δεκτή θα πρέπει επίσης να γίνεται η ύπαρξη ουσιώδους σύνδεσης όταν ο πάροχος υπηρεσιών κατευθύνει τη δραστηριότητά του προς ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, όπως καθορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰. Από την άλλη πλευρά, η παροχή της υπηρεσίας με βάση την απλή συμμόρφωση με την απαγόρευση διακρίσεων η οποία προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, δεν μπορεί, για τον λόγο αυτό και μόνο, να θεωρηθεί ότι αποτελεί κατεύθυνση ή στόχευση δραστηριοτήτων προς μια συγκεκριμένη επικράτεια εντός της Ένωσης.

- (12) Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να ασκούν ορισμένα καθήκοντα μέριμνας, προκειμένου να αποτρέπουν τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στις υπηρεσίες τους. Τα εν λόγω καθήκοντα μέριμνας δεν θα πρέπει να ισοδυναμούν με γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Τα καθήκοντα μέριμνας θα πρέπει να προβλέπουν ότι, κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας ενεργούν με συνετό, αναλογικό και αμερόληπτο τρόπο σε σχέση με το περιεχόμενο που αποθηκεύουν, ιδίως κατά την εφαρμογή των δικών τους όρων και προϋποθέσεων με σκοπό την αποφυγή της αφαίρεσης περιεχομένου που δεν είναι τρομοκρατικό. Η αφαίρεση περιεχομένου ή η απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό πρέπει να γίνονται με σεβασμό στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης.
- (13) Η διαδικασία και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις νομικές εντολές με τις οποίες ζητείται από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας να αφαιρέσουν τρομοκρατικό περιεχόμενο ή να απενεργοποιήσουν την πρόσβαση σε αυτό, μετά από αξιολόγηση από τις αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να εναρμονιστούν. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παραμένουν ελεύθερα ως προς την επιλογή των αρμοδίων αρχών, επιτρέποντάς τους να διορίζουν διοικητικές αρχές, αρχές επιβολής του νόμου ή δικαστικές αρχές με την εν λόγω αποστολή. Δεδομένης της ταχύτητας με την οποία διαδίδεται το τρομοκρατικό περιεχόμενο σε επιγραμμικές υπηρεσίες, η διάταξη αυτή επιβάλλει στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας περιεχομένου την υποχρέωση να διασφαλίζουν την αφαίρεση του τρομοκρατικού περιεχομένου που προσδιορίζεται στην εντολή αφαίρεσης ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό εντός μίας ώρας από τη λήψη της εντολής αφαίρεσης. Εναπόκειται στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας να αποφασίζουν κατά πόσον θα αφαιρέσουν το εν λόγω περιεχόμενο ή θα απενεργοποιήσουν την πρόσβαση σε αυτό για τους χρήστες στην Ένωση.
- (14) Η αρμόδια αρχή πρέπει να διαβιβάζει την εντολή αφαίρεσης απευθείας στον παραλήπτη και στο σημείο επαφής με οποιοδήποτε ηλεκτρονικό μέσο είναι ικανό να χρησιμοποιηθεί ως έγγραφο τεκμήριο, υπό προϋποθέσεις που επιτρέπουν στον πάροχο υπηρεσιών να εξακριβώσει τη γνησιότητα, συμπεριλαμβανομένης της ακρίβειας της ημερομηνίας και της ώρας αποστολής και παραλαβής της εντολής, όπως μέσω προστατευμένου ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και προστατευμένων πλατφορμών ή άλλων ασφαλών διαύλων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διατίθενται από τον πάροχο υπηρεσιών, σύμφωνα με τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/302 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2018, για την αντιμετώπιση του αδικαιολόγητου γεωγραφικού αποκλεισμού και άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια, τον τόπο διαμονής ή τον τόπο εγκατάστασης των πελατών εντός της εσωτερικής αγοράς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 και (ΕΕ) 2017/2394 και της οδηγίας 2009/22/ΕΚ (ΕΕ L 601 της 2.3.2018, σ. 1).

προσωπικού χαρακτήρα. Η απαίτηση αυτή μπορεί να ικανοποιείται ιδίως με τη χρήση εγκεκριμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών συστημένης παράδοσης όπως προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹².

- (15) Οι αναφορές από τις αρμόδιες αρχές ή την Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνιστούν αποτελεσματικό και ταχύ μέσο ειδοποίησης των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας για την ύπαρξη συγκεκριμένου περιεχομένου στις υπηρεσίες τους. Ο εν λόγω μηχανισμός ειδοποίησης των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας για πληροφορίες που μπορούν να θεωρηθούν τρομοκρατικό περιεχόμενο, ώστε ο πάροχος να εξετάσει σε εθελοντική βάση τη συμβατότητα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του, θα πρέπει να παραμένει διαθέσιμος επιπλέον των εντολών αφαίρεσης. Είναι σημαντικό οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας να αξιολογούν τις αναφορές αυτές κατά προτεραιότητα και να παρέχουν άμεση ανατροφοδότηση με πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες στις οποίες προέβησαν. Η τελική απόφαση για το αν πρέπει ή όχι να αφαιρεθεί το περιεχόμενο διότι δεν είναι συμβατό με τους όρους και τις προϋποθέσεις τους εναπόκειται στον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε σχέση με τις αναφορές, η εντολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/794¹³ παραμένει αμετάβλητη.
- (16) Δεδομένης της κλίμακας και της ταχύτητας που απαιτείται για τον αποτελεσματικό εντοπισμό και την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου, η λήψη αναλογικών προληπτικών μέτρων, μεταξύ άλλων με αυτοματοποιημένα μέσα σε ορισμένες περιπτώσεις, αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την καταπολέμηση του τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Προκειμένου να μειώσουν την προσβασιμότητα του τρομοκρατικού περιεχομένου στις υπηρεσίες τους, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να αξιολογήσουν κατά πόσον είναι σκόπιμο να λάβουν προληπτικά μέτρα ανάλογα με τους κινδύνους και το επίπεδο έκθεσης σε τρομοκρατικό περιεχόμενο, καθώς και ανάλογα με τις επιπτώσεις επί των δικαιωμάτων τρίτων μερών και επί του δημοσίου συμφέροντος ενημέρωσης. Συνεπώς, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να καθορίσουν τα κατάλληλα, αποτελεσματικά και αναλογικά προληπτικά μέτρα που θα πρέπει να θέσουν σε εφαρμογή. Η απαίτηση αυτή δεν θα πρέπει να συνεπάγεται γενική υποχρέωση παρακολούθησης. Στο πλαίσιο της εκτίμησης αυτής, η απουσία εντολών αφαίρεσης και αναφορών που απευθύνονται σε πάροχο φιλοξενίας αποτελεί ένδειξη χαμηλού επιπέδου έκθεσης σε τρομοκρατικό περιεχόμενο.
- (17) Κατά την εφαρμογή προληπτικών μέτρων, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να διασφαλίζουν το δικαίωμα των χρηστών στην ελευθερία έκφρασης και στην πληροφόρηση — συμπεριλαμβανομένης της ελεύθερης λήψης και μετάδοσης πληροφοριών. Επιπλέον οποιασδήποτε απαίτησης προβλέπεται στη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να ενεργούν με τη δέουσα επιμέλεια και να εφαρμόζουν, κατά περίπτωση, διασφαλίσεις, συμπεριλαμβανομένων ιδίως ανθρώπινης εποπτείας και επαληθεύσεων, ώστε να

¹² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ (ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 73).

¹³ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53).

αποφεύγονται τυχόν ανεπιθύμητες και εσφαλμένες αποφάσεις που συνεπάγονται τη διαγραφή περιεχομένου που δεν είναι τρομοκρατικό. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία όταν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα μέσα εντοπισμού του τρομοκρατικού περιεχομένου. Κάθε απόφαση χρήσης αυτοματοποιημένων μέσων, είτε λαμβάνεται από τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας είτε κατόπιν αιτήματος της αρμόδιας αρχής, πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με την αξιοπιστία της χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας και του συνακόλουθου αντικτύπου στα θεμελιώδη δικαιώματα.

- (18) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που εκτίθενται σε τρομοκρατικό περιεχόμενο λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα πρόληψης της κατάχρησης των υπηρεσιών τους, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ζητούν από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που έχουν λάβει εντολή αφαίρεσης περιεχομένου η οποία έχει καταστεί οριστική να αναφέρουν τα προληπτικά μέτρα που έχουν λάβει. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μέτρα πρόληψης της εκ νέου αναφόρτωσης τρομοκρατικού περιεχομένου το οποίο έχει αφαιρεθεί ή στο οποίο έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση κατόπιν εντολής αφαίρεσης ή αναφορών που έχουν ληφθεί γι' αυτό, με την αντιπαραβολή με δημόσια ή ιδιωτικά εργαλεία που περιέχουν γνωστό τρομοκρατικό περιεχόμενο. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιούν αξιόπιστα τεχνικά εργαλεία για τον εντοπισμό νέου τρομοκρατικού περιεχομένου, είτε χρησιμοποιώντας εργαλεία που είναι διαθέσιμα στην αγορά είτε εργαλεία που αναπτύσσει ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας. Ο πάροχος υπηρεσιών θα πρέπει να αναφέρει τα συγκεκριμένα προληπτικά μέτρα που εφαρμόζει προκειμένου να δίνει στην αρμόδια αρχή τη δυνατότητα να κρίνει εάν τα μέτρα είναι αποτελεσματικά και αναλογικά και κατά πόσον, στην περίπτωση χρήσης αυτοματοποιημένων μέσων, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας διαθέτει τις απαραίτητες ικανότητες ανθρώπινης εποπτείας και ελέγχου. Για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της αναλογικότητας των μέτρων, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές παραμέτρους, συμπεριλαμβανομένου του πλήθους των εντολών απομάκρυνσης και των αναφορών που έχουν εκδοθεί και απευθύνονται στον πάροχο, της οικονομικής του ικανότητας και του αντικτύπου των υπηρεσιών του στη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου (για παράδειγμα, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των χρηστών στην Ένωση).
- (19) Μετά το αίτημα, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να ξεκινήσει διάλογο με τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας σχετικά με τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Όταν κρίνεται αναγκαίο, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να επιβάλλει τη λήψη κατάλληλων, αποτελεσματικών και αναλογικών προληπτικών μέτρων, εφόσον κρίνει ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί είναι ανεπαρκή για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Απόφαση επιβολής τέτοιων συγκεκριμένων προληπτικών μέτρων δεν θα πρέπει, καταρχήν, να οδηγεί σε επιβολή γενικής υποχρέωσης ελέγχου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ. Λαμβάνοντας υπόψη τους ιδιαίτερα σοβαρούς κινδύνους που συνδέονται με τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου, οι αποφάσεις που εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές βάσει του παρόντος κανονισμού θα μπορούσαν να παρεκκλίνουν από την προσέγγιση που καθορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 της οδηγίας 2000/31/ΕΚ, όσον αφορά ορισμένα ειδικά, στοχευμένα μέτρα, η έγκριση των οποίων είναι αναγκαία για επιτακτικούς λόγους δημόσιας ασφάλειας. Πριν από την έκδοση σχετικών αποφάσεων, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εξισορροπεί δεόντως τους στόχους δημοσίου συμφέροντος και τα σχετικά θεμελιώδη δικαιώματα, ιδίως, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης και την επιχειρηματική ελευθερία, και να παρέχει κατάλληλη δικαιολόγηση.

- (20) Η υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να διατηρούν το αφαιρεθέν περιεχόμενο και τα σχετικά δεδομένα θα πρέπει να καθορίζεται για ειδικούς σκοπούς και για χρονικό διάστημα που περιορίζεται στο αναγκαίο. Είναι απαραίτητο να επεκταθεί η απαίτηση διατήρησης στα συναφή δεδομένα, στον βαθμό που τα δεδομένα αυτά θα μπορούσαν διαφορετικά να χαθούν ως συνέπεια της αφαίρεσης του εν λόγω περιεχομένου. Στα συναφή δεδομένα μπορούν να περιλαμβάνονται δεδομένα όπως «δεδομένα συνδρομητή», συμπεριλαμβανομένων ιδίως των στοιχείων που αφορούν την ταυτότητα του παρόχου του περιεχομένου, καθώς και «δεδομένα πρόσβασης», όπως, για παράδειγμα, δεδομένα σχετικά με την ημερομηνία και τον χρόνο της χρήσης από τον πάροχο του περιεχομένου, ή της σύνδεσης και της αποσύνδεσης από την υπηρεσία, μαζί με τη διεύθυνση IP που αποδίδεται στον πάροχο του περιεχομένου από τον φορέα παροχής υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο.
- (21) Η υποχρέωση διατήρησης του περιεχομένου για τις διαδικασίες διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου είναι αναγκαία και δικαιολογημένη προκειμένου να διασφαλίζεται η λήψη αποτελεσματικών μέτρων αποκατάστασης για τον πάροχο περιεχομένου που αφαιρέθηκε ή στο οποίο απενεργοποιήθηκε η πρόσβαση, καθώς και για να διασφαλιστεί η επαναφορά του περιεχομένου αυτού, ως είχε πριν από την αφαίρεσή του, ανάλογα με το αποτέλεσμα της διαδικασίας ελέγχου. Η υποχρέωση διατήρησης περιεχομένου για σκοπούς διερεύνησης και δίωξης είναι δικαιολογημένη και αναγκαία δεδομένης της αξίας του εν λόγω υλικού για την παρεμπόδιση ή την πρόληψη τρομοκρατικής δραστηριότητας. Στις περιπτώσεις που οι εταιρείες αφαιρούν υλικό ή απενεργοποιούν την πρόσβαση σε αυτό, ιδίως με δικά τους προληπτικά μέτρα και δεν ενημερώνουν την αρμόδια αρχή διότι εκτιμούν ότι η εν λόγω περίπτωση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 13 παράγραφος 4 του παρόντος κανονισμού, οι αρχές επιβολής του νόμου ενδέχεται να μην γνωρίζουν την ύπαρξη του περιεχομένου. Κατά συνέπεια, η διατήρηση του περιεχομένου είναι επίσης δικαιολογημένη για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού, διερεύνησης και δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων. Για τους σκοπούς αυτούς, η απαιτούμενη διατήρηση των δεδομένων περιορίζεται στα δεδομένα που είναι πιθανόν να έχουν σχέση με τρομοκρατικές αξιόποινες πράξεις και τα οποία μπορούν, επομένως, να συμβάλουν στη δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων ή στην πρόληψη σοβαρών κινδύνων για τη δημόσια ασφάλεια.
- (22) Για να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα, η περίοδος διατήρησης θα πρέπει να περιορίζεται σε έξι μήνες, ώστε οι πάροχοι του περιεχομένου να διαθέτουν επαρκή χρόνο για να κινήσουν τη διαδικασία έρευνας και οι αρχές επιβολής του νόμου να έχουν τη δυνατότητα προσπέλασης των συναφών δεδομένων για την έρευνα και τη δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων. Ωστόσο, η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί για το χρονικό διάστημα που απαιτείται σε περίπτωση που η διαδικασία της έρευνας έχει δρομολογηθεί αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί εντός περιόδου έξι μηνών, κατόπιν αίτησης της αρχής που διεξάγει την έρευνα. Η διάρκεια αυτή θα πρέπει να είναι επαρκής ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι αρχές επιβολής του νόμου να διατηρούν τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία που έχουν σχέση με τις έρευνες, με παράλληλη διασφάλιση της ισορροπίας με τα σχετικά θεμελιώδη δικαιώματα.
- (23) Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τις διαδικαστικές εγγυήσεις και τα διαδικαστικά μέτρα έρευνας που συνδέονται με την πρόσβαση σε περιεχόμενο και σε συναφή δεδομένα που διατηρούνται για σκοπούς έρευνας και δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων, όπως ρυθμίζεται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, και σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης.

- (24) Η διαφάνεια των πολιτικών των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας σε σχέση με τρομοκρατικό περιεχόμενο είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της λογοδοσίας τους προς τους χρήστες τους και την της εμπιστοσύνης των πολιτών στην ψηφιακή ενιαία αγορά. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να δημοσιεύουν ετήσια έκθεση διαφάνειας με σημαντικές πληροφορίες σχετικά με δράσεις που πραγματοποιούνται για την ανίχνευση, τον εντοπισμό και την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου.
- (25) Οι διαδικασίες καταγγελίας αποτελούν αναγκαίο μέτρο προστασίας κατά της εσφαλμένης αφαίρεσης περιεχομένου που προστατεύεται δυνάμει της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει, συνεπώς, να θεσπίσουν μηχανισμούς παραπόνων φιλικούς προς τους χρήστες και να εξασφαλίσουν την ταχεία και πλήρως διαφανή αντιμετώπιση των καταγγελιών εις βάρος του παρόχου του περιεχομένου. Η υποχρέωση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας να επαναφέρει το περιεχόμενο σε περίπτωση που αυτό αφαιρέθηκε λανθασμένα δεν θίγει τη δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να επιβάλλουν δικούς τους όρους και προϋποθέσεις για άλλους λόγους.
- (26) Για την αποτελεσματική δικαστική προστασία σύμφωνα με το άρθρο 19 της ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι ιδιώτες θα πρέπει να είναι σε θέση να πληροφορούνται τους λόγους για τους οποίους το περιεχόμενο που είχαν αναφορτώσει αφαιρέθηκε ή πρόσβαση σε αυτό απενεργοποιήθηκε. Για τον σκοπό αυτό, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να θέτει στη διάθεση του παρόχου του περιεχομένου ουσιαστικές πληροφορίες που επιτρέπουν στον πάροχο του περιεχομένου να προσβάλει την απόφαση. Ωστόσο, προς τούτο δεν απαιτείται οπωσδήποτε κοινοποίηση στον πάροχο του περιεχομένου. Ανάλογα με τις περιστάσεις, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δύνανται να αντικαταστήσουν το περιεχόμενο που θεωρείται τρομοκρατικό με μήνυμα ότι έχει αφαιρεθεί ή ότι η πρόσβαση σε αυτό έχει απενεργοποιηθεί σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τους λόγους καθώς και τις δυνατότητες του παρόχου του περιεχομένου να προσβάλει την απόφαση θα πρέπει να παρέχονται κατόπιν αίτησης. Στις περιπτώσεις που οι αρμόδιες αρχές αποφασίσουν ότι για λόγους δημόσιας ασφάλειας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο έρευνας, θεωρείται ακατάλληλη ή αντιπαραγωγική η απευθείας κοινοποίηση στον πάροχο του περιεχομένου της αφαίρεσης του περιεχομένου ή της απενεργοποίησης της πρόσβασης σε αυτό, θα πρέπει να ενημερώνουν τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας.
- (27) Για να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και οι πιθανές παρεμβολές στις έρευνες, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αλληλοενημερώνονται, να συντονίζονται και να συνεργάζονται μεταξύ τους και, όπου ενδείκνυται, με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν εκδίδουν εντολές αφαίρεσης ή όταν αποστέλλουν αναφορές στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να παράσχει στήριξη σύμφωνα με την τρέχουσα εντολή της και το ισχύον νομικό πλαίσιο.
- (28) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και επαρκώς συνεκτική εφαρμογή των προληπτικών μέτρων, οι αρμόδιες αρχές στα κράτη μέλη θα πρέπει να επικοινωνούν μεταξύ τους σχετικά με τις συζητήσεις που έχουν με τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας για τον προσδιορισμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση ειδικών προληπτικών μέτρων. Ομοίως, τέτοια συνεργασία είναι επίσης αναγκαία για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις κυρώσεις, καθώς και την εφαρμογή και την επιβολή των κυρώσεων.

- (29) Έχει ιδιαίτερη σημασία η αρμόδια αρχή εντός του κράτους μέλους που είναι αρμόδιο για την επιβολή κυρώσεων να είναι πλήρως ενήμερη σχετικά με την έκδοση διαταγών αφαίρεσης και αναφορών και με μεταγενέστερες ανταλλαγές ανάμεσα στον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας και τη σχετική αρμόδια αρχή. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημιουργήσουν κατάλληλους διαύλους και μηχανισμούς επικοινωνίας που θα καθιστούν δυνατή την έγκαιρη ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών.
- (30) Για να διευκολυνθούν οι ταχείες ανταλλαγές μεταξύ των αρμόδιων αρχών, καθώς και με τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας, και για να αποφευχθεί η επικάλυψη των προσπαθειών, τα κράτη μέλη δύνανται να χρησιμοποιούν εργαλεία που έχουν αναπτυχθεί από την Ευρώπη, όπως η υφιστάμενη εφαρμογή διαχείρισης αναφορών διαδικτυακού περιεχομένου (Internet Referral Management Application - IRMa) ή διάδοχα εργαλεία.
- (31) Δεδομένων των ιδιαίτερων σοβαρών συνεπειών κάποιων περιπτώσεων τρομοκρατικού περιεχομένου, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να ενημερώνουν αμέσως τις αρχές του οικείου κράτους μέλους ή τις αρμόδιες αρχές όπου είναι εγκατεστημένοι ή έχουν νομικό εκπρόσωπο σχετικά με την ύπαρξη οποιουδήποτε αποδεικτικού στοιχείου τρομοκρατικών εγκλημάτων που υποπίπτει στην αντίληψή τους. Για να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα, η υποχρέωση αυτή περιορίζεται στα τρομοκρατικά εγκλήματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541. Η υποχρέωση ενημέρωσης δεν συνεπάγεται υποχρέωση των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας να αναζητούν ενεργά τέτοια αποδεικτικά στοιχεία. Το οικείο κράτος μέλος είναι το κράτος μέλος στη δικαιοδοσία του οποίου ανήκει η διερεύνηση και η δίωξη των τρομοκρατικών εγκλημάτων σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2017/541 με βάση την ιθαγένεια του δράστη ή του δυνητικού θύματος της αξιόποινης πράξης ή την τοποθεσία του στόχου της τρομοκρατικής πράξης. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δύνανται να διαβιβάζουν τις πληροφορίες στην Ευρώπη, η οποία θα πρέπει να δίνει συνέχεια σύμφωνα με την εντολή της, μεταξύ άλλων διαβιβάζοντας τα στοιχεία στις αρμόδιες εθνικές αρχές.
- (32) Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τέτοιες πληροφορίες για να λάβουν μέτρα έρευνας που είναι διαθέσιμα στο δίκαιο κράτους μέλους ή στο ενωσιακό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης ευρωπαϊκής εντολής υποβολής βάσει του κανονισμού για την ευρωπαϊκή εντολή υποβολής και την ευρωπαϊκή εντολή διατήρησης ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε ποινικές υποθέσεις¹⁴.
- (33) Τόσο οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας όσο και τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν σημεία επαφής προκειμένου να διευκολυνθεί η ταχεία διεκπεραίωση των εντολών αφαίρεσης και των αναφορών. Σε αντίθεση με τον νόμιμο εκπρόσωπο, το σημείο επαφής εξυπηρετεί επιχειρησιακούς σκοπούς. Το σημείο επαφής του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να αποτελείται από ειδικά μέσα που επιτρέπουν την ηλεκτρονική υποβολή εντολών αφαίρεσης και αναφορών και προσωπικά μέσα που επιτρέπουν την ταχεία επεξεργασία τους. Το σημείο επαφής για τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας δεν πρέπει υποχρεωτικά να βρίσκεται εντός της Ένωσης και ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας έχει τη διακριτική ευχέρεια να ορίσει ένα ήδη υπάρχον σημείο επαφής, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω σημείο επαφής μπορεί να ανταποκρίνεται στα καθήκοντα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Για να

¹⁴

COM(2018)225 final.

εξασφαλίζεται η αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή η απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό εντός μίας ώρας από τη λήψη της εντολής αφαίρεσης, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι το σημείο επαφής είναι προσβάσιμο 24 ώρες το εικοσιτετράωρο και 7 ημέρες την εβδομάδα. Οι πληροφορίες σχετικά με το σημείο επαφής θα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τη γλώσσα στην οποία μπορεί να επικοινωνήσει κάποιος με το σημείο επαφής. Για να διευκολυνθεί η επικοινωνία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας και των αρμόδιων αρχών, συνιστάται στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας να επιτρέπουν την επικοινωνία σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης στην οποία είναι διαθέσιμοι οι όροι και οι προϋποθέσεις τους.

- (34) Ελλείπει γενικής απαίτησης να διασφαλίζουν οι πάροχοι υπηρεσιών φυσική παρουσία εντός του εδάφους της Ένωσης, είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται με σαφήνεια το κράτος μέλος στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας που παρέχει υπηρεσίες εντός της Ένωσης. Κατά γενικό κανόνα, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας υπάγεται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους στο οποίο έχει την κύρια εγκατάστασή του ή στο οποίο έχει ορίσει νόμιμο εκπρόσωπο. Ωστόσο, όταν ένα άλλο κράτος μέλος εκδίδει εντολή αφαίρεσης, οι αρχές του θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτελούν τις εντολές τους με τη λήψη μέτρων καταναγκασμού μη κατασταλτικού χαρακτήρα, όπως χρηματικές ποινές. Ωστόσο, όσον αφορά παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που δεν διαθέτουν εγκατάσταση στην Ένωση και δεν ορίζουν νόμιμο εκπρόσωπο, οποιοδήποτε κράτος μέλος θα πρέπει να μπορεί να επιβάλλει ποινές, εφόσον τηρείται η αρχή *ne bis in idem*.
- (35) Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας που δεν είναι εγκατεστημένοι στην Ένωση θα πρέπει να ορίζουν εγγράφως νόμιμο εκπρόσωπο προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τον παρόντα κανονισμό και η επιβολή των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτόν.
- (36) Ο νόμιμος εκπρόσωπος θα πρέπει να είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένος να ενεργεί εκ μέρους του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας.
- (37) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν αρμόδιες αρχές. Η απαίτηση ορισμού αρμόδιων αρχών δεν προϋποθέτει αναγκαστικά τη σύσταση νέων αρχών, αλλά είναι δυνατόν να πρόκειται για υφιστάμενους φορείς επιφορτισμένους με τα καθήκοντα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό απαιτείται ο ορισμός αρχών αρμόδιων για την έκδοση εντολών αφαίρεσης, αναφορών, καθώς και για την εποπτεία προληπτικών μέτρων και την επιβολή ποινών. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν πόσες αρχές επιθυμούν να ορίσουν για τα εν λόγω καθήκοντα.
- (38) Είναι αναγκαίες οι ποινές για να διασφαλίζεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας τηρούν αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τις ποινές, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, κατευθυντήριων γραμμών για τα πρόστιμα. Στην περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας παραλείπει συστηματικά να αφαιρέσει τρομοκρατικό περιεχόμενο ή να απενεργοποιήσει την πρόσβαση σε αυτό εντός μίας ώρας από την παραλαβή εντολής αφαίρεσης θα επιβάλλονται ιδιαίτερα αυστηρές ποινές. Θα ήταν δυνατόν να επιβάλλονται κυρώσεις για μη συμμόρφωση σε μεμονωμένες περιπτώσεις, τηρουμένης της αρχής *ne bis in idem* και της αρχής της αναλογικότητας, ενώ παράλληλα να διασφαλίζεται ότι για τις εν λόγω κυρώσεις λαμβάνεται υπόψη η συστηματική παράλειψη. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, ο κανονισμός θα πρέπει να καθορίσει τον βαθμό στον οποίο οι σχετικές υποχρεώσεις είναι δυνατόν να υπόκεινται

σε ποινές. Οι ποινές για μη συμμόρφωση με το άρθρο 6 θα πρέπει να επιβάλλονται μόνο σε σχέση με υποχρεώσεις που προκύπτουν από αίτημα υποβολής στοιχείων δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2 ή από απόφαση επιβολής πρόσθετων προληπτικών μέτρων δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 4. Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον θα πρέπει να επιβληθούν χρηματικές ποινές ή όχι, θα πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι οικονομικοί πόροι του παρόχου. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ποινές δεν ενθαρρύνουν την αφαίρεση μη τρομοκρατικού περιεχομένου.

- (39) Η χρήση τυποποιημένων υποδειγμάτων διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των παρόχων υπηρεσιών, προκειμένου να μπορούν να επικοινωνούν πιο γρήγορα και αποτελεσματικά. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διασφαλίζεται η ταχεία ανάληψη δράσης μετά την παραλαβή εντολής αφαίρεσης. Τα υποδείγματα μειώνουν το κόστος της μετάφρασης και συμβάλλουν σε υψηλό πρότυπο ποιότητας. Ομοίως, τα απαντητικά έντυπα αναμένεται να καταστήσουν δυνατή την τυποποιημένη ανταλλαγή πληροφοριών, η οποία θα είναι ιδιαίτερα σημαντική σε περιπτώσεις που οι πάροχοι υπηρεσιών δεν μπορούν να συμμορφωθούν. Με πιστοποιημένους διαύλους υποβολής είναι δυνατή η διασφάλιση της γνησιότητας της εντολής αφαίρεσης, συμπεριλαμβανομένης της ακρίβειας της ημερομηνίας και της ώρας αποστολής και παραλαβής της εντολής.
- (40) Προκειμένου να καθίσταται δυνατή η ταχεία τροποποίηση, όπου κρίνεται αναγκαίο, του περιεχομένου των υποδειγμάτων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να τροποποιεί τα παραρτήματα I, II και III του παρόντος κανονισμού. Προκειμένου να μπορεί να λάβει υπόψη την εξέλιξη της τεχνολογίας και του σχετικού νομικού πλαισίου, η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να εξουσιοδοτηθεί να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση του παρόντος κανονισμού με τεχνικές απαιτήσεις για τα ηλεκτρονικά μέσα που πρέπει να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές για τη διαβίβαση των εντολών αφαίρεσης. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου¹⁵. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλίζεται ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονες τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την κατάρτιση των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας. Θα πρέπει να καταρτιστεί λεπτομερές πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού για την τεκμηρίωση της αξιολόγησης της νομοθεσίας.
- (42) Με βάση τα πορίσματα και τα συμπεράσματα της έκθεσης εφαρμογής και το αποτέλεσμα της παρακολούθησης, η Επιτροπή θα πρέπει να προβεί σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού το νωρίτερο τρία έτη μετά την έναρξη ισχύος του. Η

¹⁵

EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

αξιολόγηση θα πρέπει να βασίζεται στα πέντε κριτήρια της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας, της συνάφειας, της συνεκτικότητας και της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ. Θα αξιολογεί τη λειτουργία των διαφόρων επιχειρησιακών και τεχνικών μέτρων που προβλέπονται σύμφωνα με τον κανονισμό, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικότητας των μέτρων για τη βελτίωση του εντοπισμού, του προσδιορισμού και της αφαίρεσης τρομοκρατικού περιεχομένου, της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών διασφάλισης, καθώς και τις επιπτώσεις σε ενδεχομένως θιγόμενα δικαιώματα και συμφέροντα τρίτων, μεταξύ άλλων την επανεξέταση της απαίτησης για ενημέρωση των παρόχων περιεχομένου.

- (43) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ψηφιακής ενιαίας αγοράς με την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, λόγω του εύρους και των αποτελεσμάτων του περιορισμού, είναι δυνατόν να επιτευχθούν καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να θεσπίζει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

1. Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζονται ομοιόμορφοι κανόνες για την πρόληψη της κατάχρησης υπηρεσιών φιλοξενίας με σκοπό τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου στο διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, θεσπίζονται:
 - α) κανόνες σχετικά με τα καθήκοντα μέριμνας, τους οποίους πρέπει να εφαρμόζουν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου μέσω των υπηρεσιών τους και, όπου κρίνεται αναγκαίο, τη διασφάλιση της ταχείας αφαίρεσής του·
 - β) σύνολο μέτρων που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη για να εντοπίζουν τρομοκρατικό περιεχόμενο, να καθιστούν δυνατή την ταχεία αφαίρεσή του από παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας και να διευκολύνουν τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών, τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας και, κατά περίπτωση, τα σχετικά όργανα της Ένωσης.
2. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που παρέχουν υπηρεσίες στην Ένωση, ανεξάρτητα από τον τόπο κύριας εγκατάστασής τους.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας»: πάροχος υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας οι οποίες συνίστανται στην αποθήκευση πληροφοριών παρεχόμενων

από τον πάροχο περιεχομένου και κατόπιν αιτήματός του, καθώς και στη διάθεση των αποθηκευμένων πληροφοριών σε τρίτους·

- (2) «πάροχος περιεχομένου»: χρήστης που έχει παράσχει πληροφορίες οι οποίες αποθηκεύονται ή έχουν αποθηκευθεί κατόπιν αιτήματός του από πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας·
- (3) «παροχή υπηρεσιών στην Ένωση»: παροχή, σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα ενός ή περισσότερων κρατών μελών, της δυνατότητας να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας που έχει ουσιώδη σύνδεση με το εν λόγω κράτος μέλος ή τα εν λόγω κράτη μέλη, όπως
 - α) εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας στην Ένωση·
 - β) σημαντικό αριθμό χρηστών σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη·
 - γ) στόχευση των δραστηριοτήτων σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη.
- (4) «τρομοκρατικά εγκλήματα»: τα εγκλήματα που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541·
- (5) «τρομοκρατικό περιεχόμενο»: ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) υποκίνηση ή υποστήριξη, μεταξύ άλλων με την εξύμνηση, της τέλεσης τρομοκρατικών εγκλημάτων, με αποτέλεσμα να προκαλείται κίνδυνος τέλεσης τέτοιων πράξεων·
 - β) ενθάρρυνση της συμβολής σε τρομοκρατικά εγκλήματα·
 - γ) προώθηση των δραστηριοτήτων τρομοκρατικής ομάδας, ιδίως με ενθάρρυνση της συμμετοχής σε τρομοκρατική ομάδα, κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/541, ή της υποστήριξής της·
 - δ) καθοδήγηση σχετικά με μεθόδους ή τεχνικές με σκοπό την τέλεση τρομοκρατικών εγκλημάτων.
- (6) «διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου»: διάθεση τρομοκρατικού περιεχομένου σε τρίτους μέσω των υπηρεσιών των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας·
- (7) «όροι και προϋποθέσεις»: το σύνολο των όρων, προϋποθέσεων και ρητρών, ανεξάρτητα από την ονομασία ή τη μορφή τους, που διέπουν τη συμβατική σχέση μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας και των χρηστών του·
- (8) «αναφορά»: ανακοίνωση από αρμόδια αρχή ή, κατά περίπτωση, αρμόδιο όργανο της Ένωσης προς πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας σχετικά με στοιχεία που είναι δυνατόν να θεωρηθούν τρομοκρατικό περιεχόμενο, ώστε ο πάροχος να εξετάσει, σε εθελοντική βάση, τη συμβατότητα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχει καθορίσει για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου·
- (9) «κύρια εγκατάσταση»: η εταιρική ή καταστατική έδρα εντός της οποίας ασκούνται οι κύριες χρηματοοικονομικές λειτουργίες και ο επιχειρησιακός έλεγχος.

ΤΜΗΜΑ II

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Άρθρο 3
Καθήκοντα μέριμνας

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας λαμβάνουν κατάλληλα, εύλογα και αναλογικά μέτρα σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, κατά της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου και με σκοπό την προστασία των χρηστών από τρομοκρατικό περιεχόμενο. Κατά τη λήψη των μέτρων αυτών, ενεργούν με τρόπο συνετό και αναλογικό, που δεν εισάγει διακρίσεις, λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών και τη θεμελιώδη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης σε μια ανοικτή και δημοκρατική κοινωνία.
2. Στους όρους και τις προϋποθέσεις τους οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας περιλαμβάνουν, και εφαρμόζουν, διατάξεις για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου.

Άρθρο 4
Εντολές αφαίρεσης

1. Η αρμόδια αρχή έχει την εξουσία να εκδώσει απόφαση με την οποία να απαιτείται από τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας να αφαιρέσει τρομοκρατικό περιεχόμενο ή να απενεργοποιήσει την πρόσβαση σε αυτό.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας αφαιρούν το τρομοκρατικό περιεχόμενο ή απενεργοποιούν την πρόσβαση σε αυτό εντός μίας ώρας από την παραλαβή της εντολής αφαίρεσης.
3. Οι εντολές αφαίρεσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα I:
 - α) αναγνωριστικά στοιχεία της αρμόδιας αρχής που εκδίδει την εντολή αφαίρεσης και επαλήθευση της γνησιότητας της εντολής αφαίρεσης από την αρμόδια αρχή·
 - β) σκεπτικό στο οποίο εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους το περιεχόμενο θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο, τουλάχιστον, σε σχέση με τις κατηγορίες τρομοκρατικού περιεχομένου που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 5·
 - γ) ενιαίο εντοπιστή πόρου (URL) και, όπου κρίνεται αναγκαίο, πρόσθετες πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση του αναφερόμενου περιεχομένου·
 - δ) παραπομπή στον παρόντα κανονισμό ως νομική βάση της εντολής αφαίρεσης·
 - ε) σήμανση ημερομηνίας και ώρας έκδοσης·
 - στ) πληροφορίες σχετικά με τις δυνατότητες προσφυγής που διαθέτουν ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας και ο πάροχος περιεχομένου·
 - ζ) κατά περίπτωση, την απόφαση μη γνωστοποίησης πληροφοριών σχετικά με την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 11.
4. Κατόπιν αιτήματος του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή του παρόχου περιεχομένου, η αρμόδια αρχή παρέχει λεπτομερές σκεπτικό, με την επιφύλαξη της υποχρέωσης του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας να συμμορφωθεί με την εντολή αφαίρεσης εντός της οριζόμενης στην παράγραφο 2 προθεσμίας.

5. Οι αρμόδιες αρχές απευθύνουν τις εντολές αφαίρεσης στην κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή στον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί από τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας σύμφωνα με το άρθρο 16 και τις διαβιβάζουν στο σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1. Οι εντολές αυτές αποστέλλονται με ηλεκτρονικό μέσο ικανό να χρησιμοποιηθεί ως έγγραφο τεκμήριο, υπό προϋποθέσεις που επιτρέπουν την εξακρίβωση της ταυτότητας του αποστολέα, συμπεριλαμβανομένης της ακρίβειας της ημερομηνίας και της ώρας αποστολής και παραλαβής της εντολής.
6. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας εκδίδουν αποδεικτικό παραλαβής και ενημερώνουν χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρμόδια αρχή σχετικά με την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό, αναφέροντας, ειδικότερα, τον χρόνο της ενέργειας και χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα II.
7. Αν ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την εντολή αφαίρεσης λόγω ανωτέρας βίας ή πραγματικής αδυναμίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας, ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρμόδια αρχή, εξηγώντας τους λόγους και χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα III. Η προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 2 εφαρμόζεται μόλις οι προβαλλόμενοι λόγοι δεν υφίστανται πλέον.
8. Αν ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την εντολή αφαίρεσης επειδή η εντολή αφαίρεσης περιέχει πρόδηλα σφάλματα ή δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες ώστε να εκτελεστεί η εντολή, ενημερώνει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση την αρμόδια αρχή, ζητώντας τις απαραίτητες διευκρινίσεις και χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα που παρατίθεται στο παράρτημα III. Η προθεσμία που ορίζεται στην παράγραφο 2 εφαρμόζεται μόλις παρασχεθούν οι διευκρινίσεις.
9. Όταν η εντολή αφαίρεσης καταστεί οριστική, η αρμόδια αρχή που εξέδωσε την εντολή αφαίρεσης ενημερώνει την αρμόδια αρχή που εποπτεύει την εφαρμογή των προληπτικών μέτρων και αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Η εντολή αφαίρεσης καθίσταται οριστική όταν δεν έχει ασκηθεί προσφυγή εναντίον της εντός της προθεσμίας σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο ή όταν έχει επιβεβαιωθεί μετά από προσφυγή.

Άρθρο 5 *Αναφορές*

1. Η αρμόδια αρχή ή το αρμόδιο όργανο της Ένωσης μπορεί να αποστείλει αναφορά σε πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας εφαρμόζουν επιχειρησιακά και τεχνικά μέτρα τα οποία διευκολύνουν την ταχεία αξιολόγηση περιεχομένου που έχει αποσταλεί από αρμόδιες αρχές και, κατά περίπτωση, αρμόδια όργανα της Ένωσης για να το εξετάσουν σε εθελοντική βάση.
3. Η αναφορά απευθύνεται στην κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή στον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί από τον πάροχο υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 16 και διαβιβάζεται στο σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 1. Οι εν λόγω αναφορές αποστέλλονται με ηλεκτρονικό μέσο.
4. Η αναφορά περιέχει επαρκώς λεπτομερείς πληροφορίες, μεταξύ άλλων, τους λόγους για τους οποίους το περιεχόμενο θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο, διεύθυνση

URL και, όπου κρίνεται αναγκαίο, πρόσθετες πληροφορίες που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό του αναφερόμενου περιεχομένου.

5. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας αξιολογεί κατά προτεραιότητα το περιεχόμενο που προσδιορίζεται στην αναφορά με βάση τους δικούς του όρους και προϋποθέσεις και αποφασίζει αν θα αφαιρέσει το εν λόγω περιεχόμενο ή αν θα απενεργοποιήσει την πρόσβαση σε αυτό.
6. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας ενημερώνει ταχέως την αρμόδια αρχή ή το αρμόδιο όργανο της Ένωσης για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης και το χρονοδιάγραμμα τυχόν μέτρων που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα της αναφοράς.
7. Στην περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας θεωρεί ότι η αναφορά δεν περιέχει επαρκείς πληροφορίες για την αξιολόγηση του αναφερόμενου περιεχομένου, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση τις αρμόδιες αρχές ή το αρμόδιο όργανο της Ένωσης, προσδιορίζοντας τις περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις που απαιτούνται.

Άρθρο 6

Προληπτικά μέτρα

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας λαμβάνουν, κατά περίπτωση, προληπτικά μέτρα για να προστατεύσουν τις υπηρεσίες τους από τη διάδοση τρομοκρατικού περιεχομένου. Τα εν λόγω μέτρα είναι αποτελεσματικά και αναλογικά και λαμβάνεται υπόψη ο κίνδυνος και το επίπεδο έκθεσης σε τρομοκρατικό περιεχόμενο, τα θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών, καθώς και η θεμελιώδης σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης σε μια ανοικτή και δημοκρατική κοινωνία.
2. Η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ), στην περίπτωση που έχει ενημερωθεί σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 9, ζητά από τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας να υποβάλει έκθεση, εντός τριών μηνών από την παραλαβή του αιτήματος και στη συνέχεια τουλάχιστον σε ετήσια βάση, σχετικά με τα ειδικά προληπτικά μέτρα που έχει λάβει, μεταξύ άλλων με τη χρήση αυτοματοποιημένων εργαλείων, με σκοπό:
 - α) την πρόληψη της εκ νέου αναφόρτωσης περιεχομένου που έχει προηγουμένως αφαιρεθεί ή στο οποίο έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση επειδή θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο·
 - β) τον εντοπισμό, τον προσδιορισμό και την ταχεία αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό.

Αυτό το αίτημα αποστέλλεται στην κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή στον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί από τον πάροχο της υπηρεσίας.

Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν όλες τις σχετικές πληροφορίες οι οποίες παρέχουν στην αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) τη δυνατότητα να αξιολογήσει κατά πόσον τα προληπτικά μέτρα είναι αποτελεσματικά και αναλογικά, μεταξύ άλλων να αξιολογήσει τη λειτουργία τυχόν αυτοματοποιημένων εργαλείων που χρησιμοποιούνται, καθώς και την ανθρώπινη εποπτεία και τους μηχανισμούς επαλήθευσης που εφαρμόζονται.

3. Στην περίπτωση που η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) θεωρεί ότι τα προληπτικά μέτρα που λήφθηκαν και δηλώθηκαν σύμφωνα

με την παράγραφο 2 δεν επαρκούν για τον μετριασμό και τη διαχείριση του κινδύνου και του επιπέδου έκθεσης, μπορεί να ζητήσει από τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας να λάβει πρόσθετα προληπτικά μέτρα. Για τον σκοπό αυτό, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας συνεργάζεται με την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) προκειμένου να προσδιοριστούν τα ειδικά μέτρα που θα εφαρμόσει ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας και να καθοριστούν οι βασικοί στόχοι και οι δείκτες αναφοράς, καθώς και χρονοδιαγράμματα για την εφαρμογή τους.

4. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί συμφωνία εντός των τριών μηνών από την υποβολή του αιτήματος σύμφωνα με την παράγραφο 3, η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) μπορεί να εκδώσει απόφαση με την οποία να επιβάλλονται συγκεκριμένα πρόσθετα αναγκαία και αναλογικά προληπτικά μέτρα. Για την απόφαση λαμβάνεται υπόψη, ειδικότερα, η οικονομική δυνατότητα του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας και οι επιπτώσεις που έχουν τα εν λόγω μέτρα στα θεμελιώδη δικαιώματα των χρηστών και τη θεμελιώδη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης. Η εν λόγω απόφαση αποστέλλεται στην κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή στον νόμιμο εκπρόσωπο που έχει οριστεί από τον πάροχο της υπηρεσίας. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας υποβάλλει τακτικά έκθεση σχετικά με την εφαρμογή αυτών των μέτρων, όπως καθορίζεται από την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ).
5. Ένας πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να ζητήσει από την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο γ) να επανεξετάσει και, κατά περίπτωση, να ανακαλέσει ένα αίτημα ή μια απόφαση σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4, αντίστοιχα. Η αρμόδια αρχή εκδίδει αιτιολογημένη απόφαση εντός εύλογης προθεσμίας μετά την παραλαβή του αιτήματος από τον πάροχο υπηρεσιών φιλοξενίας.

Άρθρο 7

Διατήρηση περιεχομένου και συναφών δεδομένων

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας διατηρούν το τρομοκρατικό περιεχόμενο που έχει αφαιρεθεί ή απενεργοποιηθεί ως αποτέλεσμα εντολής αφαίρεσης, αναφοράς ή προληπτικών μέτρων σύμφωνα με τα άρθρα 4, 5 και 6, καθώς και τα συναφή δεδομένα που έχουν αφαιρεθεί ως συνέπεια της αφαίρεσης του τρομοκρατικού περιεχομένου και τα οποία είναι αναγκαία για:
 - α) διαδικασίες διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου,
 - β) την πρόληψη, τον εντοπισμό, τη διερεύνηση ή τη δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων.
2. Το τρομοκρατικό περιεχόμενο και τα συναφή δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 διατηρούνται για έξι μήνες. Κατόπιν αιτήματος από την αρμόδια αρχή ή το αρμόδιο δικαστήριο, το τρομοκρατικό περιεχόμενο διατηρείται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και για όσο είναι αναγκαίο σε περίπτωση εν εξελίξει διαδικασιών διοικητικού ή δικαστικού ελέγχου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α).
3. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας διασφαλίζουν ότι το τρομοκρατικό περιεχόμενο και τα συναφή δεδομένα που διατηρούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 υπόκεινται στις κατάλληλες τεχνικές και οργανωτικές διασφαλίσεις.

Οι εν λόγω τεχνικές και οργανωτικές διασφαλίσεις κατοχυρώνουν την πρόσβαση στο διατηρούμενο τρομοκρατικό περιεχόμενο και τα συναφή δεδομένα, καθώς και

την επεξεργασία τους, μόνο για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ενώ κατοχυρώνουν επίσης υψηλό επίπεδο ασφάλειας των εκάστοτε δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας επανεξετάζουν και επικαιροποιούν αυτές τις διασφαλίσεις, όπου κρίνεται αναγκαίο.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 8

Υποχρεώσεις διαφάνειας

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας καθορίζουν στους όρους και τις προϋποθέσεις τους την πολιτική τους για την πρόληψη της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου και συμπεριλαμβάνουν, κατά περίπτωση, εύληπτη εξήγηση της λειτουργίας των προληπτικών μέτρων, καθώς και της χρήσης αυτοματοποιημένων εργαλείων.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας δημοσιεύουν ετήσιες εκθέσεις διαφάνειας σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει κατά της διάδοσης τρομοκρατικού περιεχομένου.
3. Οι εκθέσεις διαφάνειας περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:
 - α) πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας όσον αφορά τον εντοπισμό, τον προσδιορισμό και την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου·
 - β) πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας για την πρόληψη της εκ νέου αναφόρτωσης περιεχομένου που έχει προηγουμένως αφαιρεθεί ή στο οποίο έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση επειδή θεωρείται τρομοκρατικό περιεχόμενο·
 - γ) αριθμός αναρτήσεων τρομοκρατικού περιεχομένου που έχουν αφαιρεθεί ή στις οποίες έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση, κατόπιν εντολών αφαίρεσης, αναφορών ή προληπτικών μέτρων, αντιστοίχως·
 - δ) επισκόπηση και έκβαση των διαδικασιών υποβολής καταγγελιών.

Άρθρο 9

Διασφαλίσεις όσον αφορά τη χρήση και την εφαρμογή προληπτικών μέτρων

1. Όταν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας χρησιμοποιούν αυτοματοποιημένα εργαλεία, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, για το περιεχόμενο που αποθηκεύουν, προβλέπουν αποτελεσματικές και κατάλληλες διασφαλίσεις για να εξασφαλίζεται η ακρίβεια και το βάσιμο των αποφάσεων που λαμβάνονται σχετικά με το εν λόγω περιεχόμενο, και ιδίως των αποφάσεων αφαίρεσης ή απενεργοποίησης περιεχομένου που θεωρείται τρομοκρατικό.
2. Οι διασφαλίσεις συνίστανται, ειδικότερα, στην εποπτεία και επαλήθευση από ανθρώπους, κατά περίπτωση και οπωσδήποτε όταν απαιτείται λεπτομερής αξιολόγηση του σχετικού πλαισίου, προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον το περιεχόμενο πρέπει να θεωρηθεί τρομοκρατικό.

Άρθρο 10
Μηχανισμοί υποβολής καταγγελιών

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας καθιερώνουν αποτελεσματικούς και προσβάσιμους μηχανισμούς που επιτρέπουν στους παρόχους περιεχομένου των οποίων το περιεχόμενο αφαιρέθηκε ή η πρόσβαση σε αυτό απενεργοποιήθηκε, ως αποτέλεσμα αναφοράς δυνάμει του άρθρου 5 ή προληπτικών μέτρων δυνάμει του άρθρου 6, να υποβάλουν καταγγελία κατά της δράσης του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ζητώντας την επαναφορά του περιεχομένου.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας εξετάζουν αμέσως κάθε καταγγελία την οποία λαμβάνουν και επαναφέρουν το περιεχόμενο χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, σε περίπτωση που η αφαίρεση του περιεχομένου ή η απενεργοποίηση της πρόσβασης ήταν αδικαιολόγητη. Ενημερώνουν τον καταγγέλλοντα για το αποτέλεσμα της εξέτασης.

Άρθρο 11
Πληροφορίες προς τους παρόχους περιεχομένου

1. Όταν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας αφαιρούν τρομοκρατικό περιεχόμενο ή απενεργοποιούν την πρόσβαση σε αυτό, καθιστούν διαθέσιμες στον πάροχο περιεχομένου πληροφορίες σχετικά με την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό.
2. Κατόπιν αιτήματος του παρόχου περιεχομένου, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας ενημερώνει τον πάροχο περιεχομένου για τους λόγους αφαίρεσης ή απενεργοποίησης της πρόσβασης και για τις δυνατότητες αμφισβήτησης της απόφασης.
3. Η υποχρέωση σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 δεν ισχύει όταν η αρμόδια αρχή αποφασίσει ότι δεν θα πρέπει να γίνει γνωστοποίηση για λόγους δημόσιας ασφάλειας, όπως η πρόληψη, η διερεύνηση, ο εντοπισμός και η δίωξη τρομοκρατικών εγκλημάτων, για όσο διάστημα είναι αναγκαίο, αλλά όχι πέραν των [τεσσάρων] εβδομάδων από την εν λόγω απόφαση. Σε αυτήν την περίπτωση, ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας δεν γνωστοποιεί πληροφορίες σχετικά με την αφαίρεση τρομοκρατικού περιεχομένου ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σε αυτό.

ΤΜΗΜΑ IV
Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, των οργάνων της Ένωσης και των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας

Άρθρο 12
Ικανότητες των αρμόδιων αρχών

Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και επαρκείς πόρους για την επίτευξη των στόχων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 13

Συνεργασία μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας, των αρμόδιων αρχών και, κατά περίπτωση, των σχετικών οργάνων της Ένωσης

1. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών αλληλοενημερώνονται, συντονίζονται και συνεργάζονται μεταξύ τους και, κατά περίπτωση, με τα σχετικά όργανα της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Αρχή, όσον αφορά τις εντολές αφαίρεσης και τις αναφορές, με σκοπό την αποφυγή επικαλύψεων, την ενίσχυση του συντονισμού και την αποφυγή παρεμβολών στις έρευνες σε διαφορετικά κράτη μέλη.
2. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ενημερώνουν την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ), και επίσης συντονίζονται και συνεργάζονται με αυτήν, όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 6 και τα μέτρα επιβολής σύμφωνα με το άρθρο 18. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχεία γ) και δ) κατέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη προβλέπουν τους κατάλληλους διαύλους ή μηχανισμούς επικοινωνίας προκειμένου να διασφαλίσουν την έγκαιρη ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών.
3. Τα κράτη μέλη και οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας μπορούν να επιλέγουν να χρησιμοποιούν ειδικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των εργαλείων που έχουν θεσπιστεί από τα σχετικά όργανα της Ένωσης, όπως η Ευρωπαϊκή Αρχή, προκειμένου να διευκολύνουν ιδίως:
 - α) την επεξεργασία και την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με τις εντολές αφαίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 4·
 - β) την επεξεργασία και την υποβολή παρατηρήσεων σχετικά με τις αναφορές σύμφωνα με το άρθρο 5·
 - γ) τη συνεργασία με σκοπό τον προσδιορισμό και την εφαρμογή προληπτικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 6.
4. Όταν οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας λάβουν γνώση τυχόν στοιχείων που αποδεικνύουν τρομοκρατικά εγκλήματα, ενημερώνουν αμέσως τις αρχές που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση και τη δίωξη ποινικών αδικημάτων στο οικείο κράτος μέλος ή στο σημείο επαφής του κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2, στο οποίο έχουν την κύρια εγκατάστασή τους ή νόμιμο εκπρόσωπο. Σε περίπτωση αμφιβολίας, οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας μπορούν να διαβιβάζουν τις πληροφορίες αυτές στην Ευρωπαϊκή Αρχή για να δοθεί η κατάλληλη συνέχεια.

Άρθρο 14

Σημεία επαφής

1. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας ορίζουν σημείο επαφής για την παραλαβή των εντολών αφαίρεσης και των αναφορών με ηλεκτρονικά μέσα και διασφαλίζουν την ταχεία επεξεργασία τους σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5. Διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες αυτές δημοσιοποιούνται.
2. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθορίζουν την επίσημη γλώσσα ή τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, όπως παρατίθενται στον κανονισμό 1/58, για την επικοινωνία με το σημείο επαφής και τις περαιτέρω ανταλλαγές σχετικά με τις εντολές αφαίρεσης και τις αναφορές σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται τουλάχιστον μία από τις επίσημες γλώσσες του

κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται η κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας ή στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπός του σύμφωνα με το άρθρο 16.

3. Τα κράτη μέλη ορίζουν σημείο επαφής για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων παροχής διευκρινίσεων και παρατηρήσεων σχετικά με τις εντολές αφαίρεσης και τις αναφορές που εκδίδονται από αυτά. Οι πληροφορίες σχετικά με το σημείο επαφής δημοσιοποιούνται.

ΤΜΗΜΑ V **ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ**

Άρθρο 15 *Δικαιοδοσία*

1. Το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η κύρια εγκατάσταση του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας έχει δικαιοδοσία για τους σκοπούς των άρθρων 6, 18 και 21. Ένας πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας που δεν έχει την κύρια εγκατάστασή του σε ένα από τα κράτη μέλη θεωρείται ότι υπάγεται στη δικαιοδοσία του κράτους μέλους στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος που αναφέρεται στο άρθρο 16.
2. Όταν ένας πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας δεν έχει ορίσει νόμιμο εκπρόσωπο, όλα τα κράτη μέλη έχουν δικαιοδοσία.
3. Όταν η αρχή άλλου κράτους μέλους έχει εκδώσει εντολή αφαίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1, το εν λόγω κράτος μέλος έχει τη δικαιοδοσία να λάβει μέτρα καταναγκασμού σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο προκειμένου να εκτελεστεί η εντολή αφαίρεσης.

Άρθρο 16 *Νόμιμος εκπρόσωπος*

1. Ένας πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας που δεν διαθέτει εγκατάσταση στην Ένωση αλλά παρέχει υπηρεσίες στην Ένωση ορίζει, εγγράφως, νομικό ή φυσικό πρόσωπο ως τον νόμιμο εκπρόσωπό του στην Ένωση για την παραλαβή και την εκτέλεση των εντολών αφαίρεσης, των αναφορών, των αιτήσεων και των αποφάσεων των αρμόδιων αρχών με βάση τον παρόντα κανονισμό, καθώς και για τη συμμόρφωση με αυτές. Ο νόμιμος εκπρόσωπος διαμένει ή είναι εγκατεστημένος σε ένα από τα κράτη μέλη όπου παρέχει τις υπηρεσίες ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας.
2. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας αναθέτει στον νόμιμο εκπρόσωπο την παραλαβή και την εκτέλεση των εντολών αφαίρεσης, των αναφορών, των αιτήσεων και των αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, καθώς και τη συμμόρφωση με αυτές, για λογαριασμό του ενδιαφερόμενου παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας. Οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας παρέχουν στον νόμιμο εκπρόσωπό τους τις εξουσίες και τους πόρους που απαιτούνται για τη συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και τη συμμόρφωση με τις εν λόγω αποφάσεις και εντολές.
3. Ο ορισθείς νόμιμος εκπρόσωπος μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνος για τη μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό, με την επιφύλαξη της ευθύνης και των νομικών ενεργειών οι οποίες θα μπορούσαν να αναληφθούν κατά του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας.

4. Ο πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας ενημερώνει σχετικά με τον ορισμό την αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχείο δ) στο κράτος μέλος στο οποίο διαμένει ή είναι εγκατεστημένος ο νόμιμος εκπρόσωπος. Οι πληροφορίες σχετικά με τον νόμιμο εκπρόσωπο δημοσιοποιούνται.

ΤΜΗΜΑ VI ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

Ορισμός των αρμόδιων αρχών

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει την αρμόδια αρχή ή τις αρμόδιες αρχές για:
 - α) την έκδοση εντολών αφαίρεσης σύμφωνα με το άρθρο 4·
 - β) τον εντοπισμό, τον προσδιορισμό και την αναφορά τρομοκρατικού περιεχομένου στους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας σύμφωνα με το άρθρο 5·
 - γ) την εποπτεία της εφαρμογής των προληπτικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 6·
 - δ) την επιβολή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό μέσω ποινών σύμφωνα με το άρθρο 18.
2. Το αργότερο έως [έξι μήνες μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις αρμόδιες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή δημοσιεύει την κοινοποίηση και τυχόν τροποποιήσεις της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 18

Ποινές

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν τους κανόνες για τις ποινές που επιβάλλονται σε περίπτωση που οι πάροχοι υπηρεσιών φιλοξενίας παραβιάζουν τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του παρόντος κανονισμού, και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την εφαρμογή τους. Οι ποινές αυτές περιορίζονται στην παράβαση των υποχρεώσεων σύμφωνα με:
 - α) το άρθρο 3 παράγραφος 2 (όροι και προϋποθέσεις των παρόχων υπηρεσιών φιλοξενίας)·
 - β) το άρθρο 4 παράγραφοι 2 και 6 (εφαρμογή των εντολών αφαίρεσης και υποβολή σχετικών παρατηρήσεων)·
 - γ) το άρθρο 5 παράγραφοι 5 και 6 (αξιολόγηση των αναφορών και υποβολή σχετικών παρατηρήσεων)·
 - δ) το άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 4 (εκθέσεις σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και τη λήψη μέτρων μετά από απόφαση επιβολής συγκεκριμένων προληπτικών μέτρων)·
 - ε) το άρθρο 7 (διατήρηση των δεδομένων)·
 - στ) το άρθρο 8 (διαφάνεια)·
 - ζ) το άρθρο 9 (διασφαλίσεις σε σχέση με τα προληπτικά μέτρα)·
 - η) το άρθρο 10 (διαδικασίες υποβολής καταγγελιών)·

- θ) το άρθρο 11 (πληροφορίες προς τους παρόχους περιεχομένου)·
 - ι) το άρθρο 13 παράγραφος 4 (πληροφορίες σχετικά με στοιχεία που αποδεικνύουν τρομοκρατικά εγκλήματα)·
 - ια) το άρθρο 14 παράγραφος 1 (σημεία επαφής)·
 - ιβ) το άρθρο 16 (ορισμός νόμιμου εκπροσώπου).
2. Οι προβλεπόμενες ποινές είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές. Το αργότερο έως [εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τους εν λόγω κανόνες και τα εν λόγω μέτρα και της κοινοποιούν, χωρίς καθυστέρηση, οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίησή τους.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, κατά τον προσδιορισμό του είδους και του επιπέδου των ποινών, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν υπόψη όλες τις σχετικές περιστάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται:
- α) η φύση, η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης·
 - β) ο εκ προθέσεως ή εξ αμελείας χαρακτήρας της παράβασης·
 - γ) προηγούμενες παραβάσεις του νομικού προσώπου που υπέχει ευθύνη·
 - δ) η οικονομική ισχύς του νομικού προσώπου που υπέχει ευθύνη·
 - ε) το επίπεδο συνεργασίας του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας με τις αρμόδιες αρχές.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η συστηματική μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 4 παράγραφος 2 υπόκειται σε χρηματικές ποινές ύψους έως και 4 % του συνολικού κύκλου εργασιών του παρόχου υπηρεσιών φιλοξενίας κατά το τελευταίο οικονομικό έτος.

Άρθρο 19

Τεχνικές απαιτήσεις και τροποποιήσεις των υποδειγμάτων για τις εντολές αφαίρεσης

1. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 20, προκειμένου να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό με τεχνικές απαιτήσεις για τα ηλεκτρονικά μέσα τα οποία πρέπει να χρησιμοποιούν οι αρμόδιες αρχές για τη διαβίβαση των εντολών αφαίρεσης.
2. Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει τέτοιου είδους κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III, ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η ενδεχόμενη ανάγκη βελτιώσεων όσον αφορά το περιεχόμενο των εντύπων των εντολών αφαίρεσης και των εντύπων που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την αδυναμία εκτέλεσης της εντολής αφαίρεσης.

Άρθρο 20

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων υπό τις προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

2. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 19 ανατίθεται στην Επιτροπή επ' αόριστον από [την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού].
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 19 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης επιφέρει τη λήξη της εξουσιοδότησης που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των ήδη εν ισχύι κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή ζητά τη γνώμη των εμπειρογνομόνων που ορίζονται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 19 αρχίζει να ισχύει μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 21
Παρακολούθηση

1. Τα κράτη μέλη συλλέγουν από τις αρμόδιες αρχές τους και τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους και αποστέλλουν στην Επιτροπή, έως τις [31 Μαρτίου] κάθε έτους, πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχουν λάβει σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό. Στις πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται:
 - α) πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των εντολών αφαίρεσης και των αναφορών που έχουν εκδοθεί, τον αριθμό αναρτήσεων τρομοκρατικού περιεχομένου που έχουν αφαιρεθεί ή στις οποίες έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων χρονοδιαγραμμάτων σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5·
 - β) πληροφορίες σχετικά με τα ειδικά προληπτικά μέτρα που έχουν ληφθεί σύμφωνα με το άρθρο 6, συμπεριλαμβανομένου του όγκου του τρομοκρατικού περιεχομένου που έχει αφαιρεθεί ή στο οποίο έχει απενεργοποιηθεί η πρόσβαση, καθώς και των αντίστοιχων χρονοδιαγραμμάτων·
 - γ) πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των διαδικασιών υποβολής καταγγελιών που έχουν κινηθεί και των μέτρων που έχουν ληφθεί από τους παρόχους υπηρεσιών φιλοξενίας σύμφωνα με το άρθρο 10·
 - δ) πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των διαδικασιών προσφυγής που έχουν κινηθεί και των αποφάσεων που έχουν ληφθεί από την αρμόδια αρχή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο.

2. Το αργότερο έως [ένα έτος από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή καταρτίζει λεπτομερές πρόγραμμα παρακολούθησης των εκροών, των αποτελεσμάτων και των επιπτώσεων του παρόντος κανονισμού. Το πρόγραμμα παρακολούθησης ορίζει τους δείκτες, τα μέσα και τα διαστήματα συλλογής των δεδομένων και των λοιπών αναγκαίων στοιχείων. Προσδιορίζει τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη κατά τη συλλογή και την ανάλυση των δεδομένων και των λοιπών στοιχείων για την παρακολούθηση της προόδου και την αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 23.

Άρθρο 22
Έκθεση εφαρμογής

Το αργότερο έως [δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Στην έκθεση της Επιτροπής λαμβάνονται υπόψη οι πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση σύμφωνα με το άρθρο 21 και οι πληροφορίες που προκύπτουν από τις υποχρεώσεις διαφάνειας σύμφωνα με το άρθρο 8. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπόνηση της έκθεσης.

Άρθρο 23
Αξιολόγηση

Το νωρίτερο [τρία έτη από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση του παρόντος κανονισμού και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων της λειτουργίας και της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών διασφάλισης. Κατά περίπτωση, η έκθεση συνοδεύεται από νομοθετικές προτάσεις. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την εκπόνηση της έκθεσης.

Άρθρο 24
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από [6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος του].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος